

Etelä-Savon
hyvinvointialue

Osavuosisikatsaus tammi-kesäkuu 2024

ETELÄ-SAVON HYVINVOINTIALUE

Sisällysluettelo

1	Talouden tilannekuva	1
1.1	Yleinen taloudellinen tilanne	1
1.2	Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne	3
2	Henkilöstö	5
2.1	Henkilöstön lukumäärä	5
2.2	Henkilöstökokemus	5
2.3	Työhyvinvointi	6
2.4	Henkilöstön saatavuus	8
3	Talousarvion toteutumisennuste	10
3.1	Tuloslaskelman ennuste ja toteuma 1–6/2024	10
3.2	Investoinnit ja rahoitus	13
4	Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet	15
4.1	Sosiaalipalvelut	15
4.2	Ikääntyneiden palvelut	19
4.3	Terveyspalvelut	25
4.4	Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	31
4.5	Konsernipalvelut	33
5	Talouden tasapainotustoimenpiteet	40

1 Talouden tilannekuva

Etelä-Savon hyvinvointialueen talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa. Osavuosikatsauksessa raportoidaan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi tuotetaan tilinpäätösennuste talousarviovuodelle. Osavuosikatsausraportti sisältää myös ennusteen vuodelle 2024 kohdistuvien tasapainotustoimenpiteiden toteutumisesta sekä raportoinnin toimialoille talousarviossa asetetuista toiminnallisista tavoitteista.

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön kesän 2024 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous supistui vuonna 2023, ja talouskasvu pysyy nollassa myös vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku yhdessä kotitalouksien tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulu-tusta. Investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025, jolloin BKT:n odotetaan kasvavan 1,6 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuonna 2026. Julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja arvonlisäverojen korotus vähentävät kuitenkin kotimaista kysyntää ja nostavat hintoja. Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio on laskemassa tänä vuonna 1,8 prosenttiin ja yhdenmukaistetulla indeksillä, jossa ei ole mukana korkoja, 1,2 prosenttiin. Vuosina 2025 ja 2026 inflaatio on korkojen kanssa noin 1,5 prosenttia ja ilman noin 2 prosenttia. Työllisyys laskee hieman vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien kysynnän kasvun ja työllisyystoimien ansiosta. Vuoteen 2026 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysasteen arvioidaan nousevan 73,9 prosenttiin ja työttömyysasteen laskevan 6,9 prosenttiin.

Vuonna 2023 julkisen talouden taloudellinen tilanne heikentyi hetkellisen kohentumisen jälkeen. Vaje oli 2,5 prosenttia BKT:sta, mikä vastaa 7 miljardia euroa. Verotulot ja sosiaalivakuutusmaksut nousivat verkkaisesti, kun taas menot kasvoivat joutuisasti. Kulutus, sosiaalietuudet ja korot nousivat erityisen nopeasti, kun taas omaisuustulojen osuus tuloista kasvoi. Talouden ja työllisyyden vaimea kehitys, jatkuvasti kohoavat hinnat ja kustannukset, kuten paikallishallinnon palveluhankinnat ja henkilöstökulut, sekä etuuksien indeksikorotukset ja varautumiskulujen lisääntyminen selittävät tulojen hidasta ja meno-
nojen nopeaa kasvua. Julkisyhteisöjen alijäämät ovat syvät, ja tänä vuonna julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan syvenevän 3,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vuonna 2025 talous elpyy ja hallituksen päättämät toimet alkavat vahvistaa valtion taloutta, jolloin julkisyhteisöjen alijäämä kohenee 3,1 prosenttiin. Hyvinvointialueille nämä sopeutustoimet näkyvät rahoituksen leikkauksina.

Hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne on hyvin vaikea. Ensimmäinen toimintavuosi oli taloudellisesti hyvin heikko, ja alijäämä oli noin 1,36 miljardia euroa. Hyvinvointialueiden taloussuunnitelmien mukaan valtakunnallisella tasolla saavutettaisiin talouden tasapaino vuoteen 2026 mennessä. Alueiden taloussuunnitelmat sisältävät kuitenkin huomattavan määrän tasapainotustoimenpiteitä, joiden täysimääräinen toteutuminen on edellytys alijäämien katetuksi tulemiselle. Valtiovarainministeriö on omassa hyvinvointialueiden talousennusteessaan huomionnut vain osan hyvinvointialueiden omista sopeutustoimista, 0,5 miljardia euroa vuonna 2024 ja 0,15 miljardia vuosina 2025 ja 2026. Alueiden taloussuunnitelmissa esitettyjen sopeutustoimien määrä on merkittävästi suurempi, mutta ministeriö pitää niiden toteutumista tässä vaiheessa epävarmana. VM:n ennusteessa hyvinvointialueiden talous ei ole tasapainossa vuonna 2026.

Hyvinvointialueiden taloussuunnitelmien epävarmuus ja riskipitoisuus tuli näkyväksi hyvinvointialueiden elokuussa raportoimissa tammi-kesäkuun toteumiin perustuvissa tilinpäätösennusteissa; tuoreiden ennusteiden mukaan hyvinvointialueiden yhteen laskettu alijäämä tulee vuonna 2024 kasvamaan 1,42 miljardiin euroon. Vielä toukokuun ennusteluvuissa arvio alijäämästä oli hieman yli 1,25 miljardia euroa ja huhtikuussa julkaistussa julkisen talouden suunnitelman arviossa reilut 860 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 hyvinvointialueiden rahoitusasema kohenee kuluvasa vuodesta, kun valtionrahoitus kasvaa vuoden 2023 alijäämien johdosta. Toisaalta kevään 2024 kehysriihen leikkauspäätökset vähentävät hyvinvointialueiden valtionrahoitusta, jonka kasvu jää siis aiemmin odotettua pienemmäksi. Talouden tasapainottaminen edellyttää taloussuunnitelmiin sisällytetyissä huomattavan suurissa tasapainotustoimissa onnistumista. Erityisesti hintojen nopea kasvu ja korkeahkot palkkojen sopimuskorotukset voivat tehdä asetettujen säästötavoitteiden saavuttamisesta vaikeaa.

VM:n ennuste hyvinvointialueiden taloudesta. Lähde: Taludellinen katsaus, kesä 2024.

	2023	2024*	2025*	2026*
Miljardia euroa				
Myynti- ja maksutulot	6,3	6,5	6,8	7,0
Tulonsiirrot valtionhallinnolta	25,7	26,6	28,8	29,6
Muut tulot	0,2	0,2	0,2	0,3
Kokonaistulot	32,2	33,3	35,8	36,9
Palkansaajakorvaukset ja välituotekäyttö	26,2	27,1	28,2	28,9
Sosiaalietuudet ja luontoismuotoiset etuudet	6,0	6,4	6,7	7,0
Omaisusmenot	0,1	0,2	0,2	0,2
Pääoman bruttomuodostus	1,4	1,2	1,1	1,1
Muut menot	0,1	0,1	0,1	0,1
Kokonaismenot	33,8	35,0	36,3	37,4
Kulutusmenot	26,4	27,6	28,6	29,5
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-)	-1,6	-1,7	-0,5	-0,5
Perusjäämä ²	-1,5	-1,5	-0,3	-0,3
Hyvinvointialueindeksi, muutos %	3,52	2,53	2,88	2,83
Hyvinvointialueiden ansiotasoindeksi, muutos %	6,0	4,7	6,7	4,4

¹ ml. Helsingin sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi

² Nettoluotonanto ilman bruttokorkomenoja

1.2 Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne

Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne on vaikea. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä taseessa on kumulatiivista alijäämää 34,4 miljoonaa euroa. **Osavuositarkastuksen tulosestimaatti on 44,2 miljoonaa euroa alijäämäinen**, joka on hieman alkuperäisen talousarvion 49,2 miljoonan euron alijäämää parempi. Aluevaltuuston 17.6.2024 § 28 vahvistamaan muutostalousarvioon verrattuna puolen vuoden toteumaan perustuva ennuste on heikentynyt noin 3,8 miljoonaa euroa. Ennuste merkitsisi toteutessaan 78,6 miljoonan euron kumulatiivista alijäämää vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Vuoden 2024 talousarvioon sisältyy kaikkiaan 31,4 miljoonan euron tasapainotustoimenpiteet, joista 26,1 miljoonan arvioidaan olevan toteutumassa. Suunniteltujen tasapainotustoimenpiteiden toteutumatta jääminen tai siirtyminen seuraavalle vuodelle lisää sopeutustarvetta entisestään.

Huhtikuun lopulla julkaistuissa hyvinvointialueiden rahoituslaskelmassa ja painelaskelmassa Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoitus v. 2025 on noin kolme (3) miljoonaa euroa aiempia laskelmaversioita korkeampi, 753,6 miljoonaa euroa. Aiemmin vuoden 2025 rahoitukseen odotettiin selvempää kasvua edellisiin painelaskelmaversioihin verrattuna v. 2023 alijäämiin perustuvan jälkikäteistarkastuksen johdosta. Mm. kehysriihen rahoitusleikkausten johdosta rahoituksen kokonaismäärä ei kuitenkaan nouse odotetusti, vaikka jälkikäteistarkastus lisätään hyvinvointialueiden rahoitus pohjaan.

Rahoituslaskelmassa on huomioitu kehysriihessä hyväksytyyn kevään 2024 julkisen talouden suunnitelman mukaisia vuoteen 2025 kohdistuva toimenpiteitä noin 336 miljoonalla eurolla rahoitusta leikkaavasti. Kehysriihen päätökset vaikuttavat leikkaavasti hyvinvointialueiden rahoituksen tasoon myös vuosina 2026-2028. Hyvinvointialueiden talouden painelaskelmassa Etelä-Savon hyvinvointialueen vuoden 2026 rahoitus on noin 10,7 miljoonaa euroa aiemmin arvioitua pienempi (758,8 miljoonaa euroa) ja vuoden 2027 rahoitus n. 27,7 miljoonaa euroa aiempia laskelmia pienempi (758,5 miljoonaa euroa). Myös vuodelle 2028 Etelä-Savon rahoitus nousisi painelaskelman mukaan hyvin marginaalisesti, vain 3,7 miljoonalla erolla 762,1 miljoonaan euroon. Laskelmissa ei ole vielä huomioitu rahoituksen jälkikäteistarkastukseen kaavailta omavastuuosuutta, joka toteutuessaan todennäköisesti vielä heikentää Etelä-Savon rahoitusta. Rahoituslaskelmien heikkeneminen tarkoittaa osaltaan lisäsopeutustarvetta hyvinvointialueen talouteen.

Eloisalle valmistellaan parhaillaan uutta sopeutusohjelmaa, joka on määrä tuoda aluevaltuuston hyväksyttäväksi 7.10.2024 kokoukseen. Uusiin sopeutustoimiin liittyvät yhteistoimintaneuvottelut ovat osavuositarkastusraportin kirjoitushetkellä parhaillaan käynnissä, ja ne päättyvät 20.9.2024. Aluevaltuusto päätti 17.6.2024 § 29 sopeutustavoitteiden määräksi 20,8 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja 18,2 miljoonaa euroa vuonna 2026, yhteensä 39 miljoonaa euroa. Alun perin valtuustolle esitettiin yhteensä 45,7 miljoonan euron lisäsopeutustavoitetta vuoden 2024 talousarviokirjan linjauksen mukaisesti. Tavoitetta päätettiin kuitenkin pienentää. Kun huomioidaan vuodelle 2025 jo aiemmin päätetyt sopeutustoimet, on vuosille 2025-2026 kohdistuvien sopeutustoimien kokonaismäärä yhteensä 55,5 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialuelain mukaan valtiovarainministeriö voi harkintansa mukaan käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, mikäli kumulatiivista alijäämää ei ole saatu katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Kun huomioidaan uusien rahoituslaskelmien tiedot korjauksena suhteessa aluevaltuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan, aluevaltuuston kesäkuussa aiemmin suunniteltua pienempänä vahvistamat lisäsopeutukset vuosille 2025-2026, pääasiassa aluevaltuuston pienentämän säästötavoitteen johdosta taloussuunnitelmaa heikompi vuoden 2025 talousarvioraami sekä kustannusten kasvupaine, ovat päivitettyt arviot kumulatiivisen alijäämän kertymisestä v. 2024-2026 seuraavan taulukon mukaiset.

Kumulatiivisen alijäämän arvioidut määrät taloussuunnitelmakaudella				
	Tilikauden yli-/alijäämä		Kumulatiivinen alijäämä	
Ennuste 2024	-	44 233	-	78 631
Talousarvioraami 2025		6 123	-	72 508
TS2026 + muutokset	-	9 617	-	82 125

Koska hyvinvointialueiden talouden painelaskelman mukaan Etelä-Savon hyvinvointialueen vuosien 2027 ja 2028 rahoitus ei kasva juuri lainkaan vuoden 2026 tasosta, tulisi taloustilanteen heikentymisen välttämiseksi näinäkin vuosina taloutta pystyä sopeuttamaan vähintään kustannusten kasvua vastaa-vasti. Talouden tasapainottamista on näin ollen pystyttävä jatkamaan erittäin määrätietoisesti. Keskeistä on paitsi jo päätettyjen sopeutustoimien toteuttaminen tehtyjen linjausten mukaisesti, myös uuden tasapainotusohjelman valmistuminen ja sen toteuttamiseen sitoutuminen niin päättäjien kuin koko Eloisan henkilöstön taholta.

Aluehallituksen päätöksen 26.8.2024 § 182 mukaisesti Etelä-Savon hyvinvointialue hakee lainanottovaltuuteensa muutosta investointisuunnitelman muutostarpeiden vuoksi. Investointisuunnitelman muutostarpeet kohdistuvat vuoteen 2025 ja sitä seuraaviin vuosiin. Päivitetty investointisuunnitelma tuodaan toimielinten käsittelyyn talousarvioprosessin yhteydessä mahdollisesti muutettavan lainanottovaltuuden mukaisena. Lainanottovaltuuden muuttamiseen liittyen hyvinvointialueelle asetetaan tyyppisesti ehtoja investointien välttämättömyyden varmistamiseen sekä talouden tasapainottamisohjelman laadintaan tai päivittämiseen liittyen. On siis todennäköistä, että lainanottovaltuuden muutoksesta päätettäessä hyvinvointialueelle asetetaan lisää säästövelvoitteita. Palvelutuotannon investointitarpeiden näkökulmasta muutoksen hakeminen lainanottovaltuuteen on kuitenkin välttämätöntä.

Tiukassa taloustilanteessa on ensiarvoisen tärkeää kyetä käyttämään rajallisia resursseja tarkoituksenmukaisesti, viisaasti ja mahdollisimman tehokkaasti sekä etsiä uusia nykyaikaisia tapoja tuottaa palveluiden tuottamiseen. Monelta osin Etelä-Savon hyvinvointialue onkin edelläkävijä, ja esimerkiksi digipalveluiden kehittämiseen ja laajempaan hyödyntämiseen panostetaan jatkuvasti.

2 Henkilöstö

2.1 Henkilöstön lukumäärä

Toimiala	Q2/2024	Q2/2023	Q2/2024	Q2/2023
	vakinaiset	vakinaiset	määräaikaiset	määräaikaiset
Sosiaalipalvelut	1 224	1 184	371	394
Ikääntyneiden palvelut	1 664	1 551	304	385
Terveyspalvelut	2 746	2 685	688	747
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	128	134	21	22
Konsernipalvelut	642	661	159	210
Yhteensä	6 404	6 215	1 543	1 758

Huhti-kesäkuun aikana sosiaalipalveluissa, ikääntyneiden palveluissa ja terveyspalveluissa vakinaisen henkilöstön määrä on kasvanut viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Konsernipalveluissa sekä pelastus- ja turvallisuuspalveluissa vakituisen henkilöstön määrä on vähentynyt. Määräaikaisen henkilöstön määrä ja tarve ovat vähentyneet.

Toimiala	Q2/2024	Q2/2023	Q2/2024 s-	Q2/2023 s-
	vuosiloma	vuosiloma	poissaolot	poissaolot
Sosiaalipalvelut	15 060	13 690	5 393	6 073
Ikääntyneiden palvelut	21 580	17 722	10 655	9 411
Terveyspalvelut	34 216	32 018	11 833	11 643
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	1 615	1 619	409	286
Konsernipalvelut	8 567	8 543	3 726	3 563
Yhteensä	81 038	73 592	32 016	30 976

Tavoitteen mukaisesti vuosilomia on pidetty edellistä vuotta enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Tämä on tavoitteen mukainen suunta, sillä pyrkimyksenä on pienentää lomapalkkavelkaa pitämällä enemmän vuosilomia kuluvan vuoden aikana kuin ns. normaalisti on pidetty. Sairauspoissaolojen osalta kehitys ei ole ollut tavoitteen mukainen, sillä sairauspoissaoloissa on tapahtunut hieman nousua.

2.2 Henkilöstökokemus

Henkilöstökokemus on parantunut verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Suosittelemiseksi oli kuluvan vuoden huhti-kesäkuussa 20 (keskiarvo 7,62/10) ja edellisenä vuonna samalla aikavälillä 5 (keskiarvo 7,18/10). Vastausten määrä on hieman edellistä vuotta pienempi. Suosittelevien

määrä on lisääntynyt 8,8 prosenttia, arvostelijoiden määrä on vähentynyt 6,7 prosenttia ja passiivisten määrä vähentynyt noin 1,9 prosentilla.

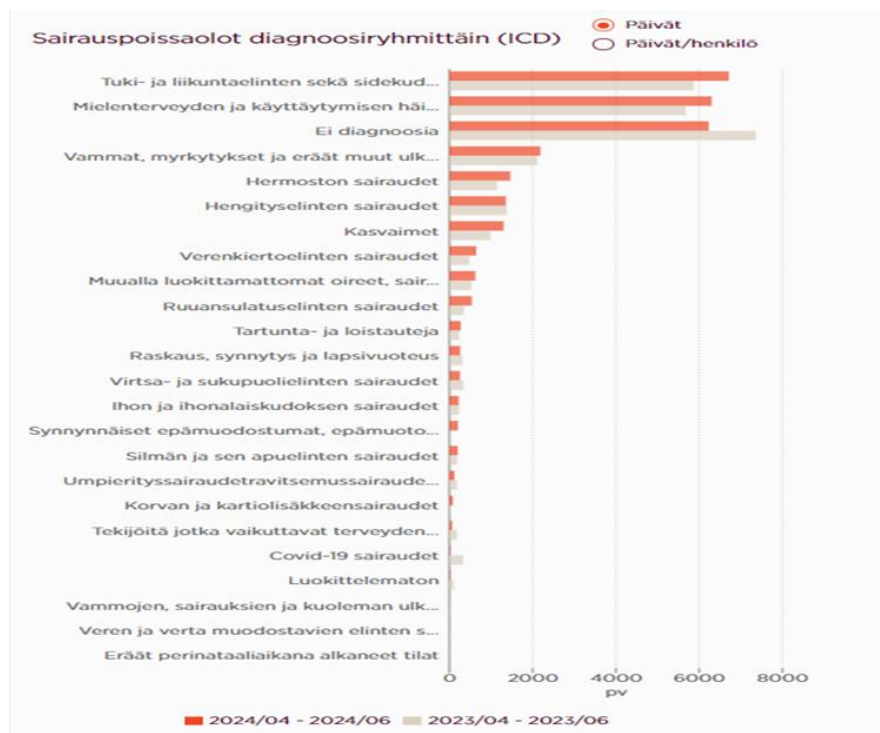
Kuluvan vuoden huhti-kesäkuussa suositteluindeksi on verrattain korkealla tasolla hoitohenkilöstön (NPS 19), lääkäreiden (NPS 50) ja toimistohenkilöstön osalta (NPS 33). Suosittelijoiden määrä em. ammattiryhmissä vaihtelee 39,6 ja 62,5 prosentin välillä.

Kritiikkiä henkilöstökyselyssä on kohdistunut edelleen pääsääntöisesti työterveyshuollon saatavuuteen ja esihenkilötyöhön. Kyselyn tulokset ovat melko kahtiajakoiset, osa vastaajista kehuu Eloisaa ja Eloisan henkilöstöpolitiikkaa ja osa kritisoi. Kehittämiskohteiksi henkilöstö nosti esihenkilötyön, työilmapiirin ja viestinnän. Henkilöstöedut saivat kiitosta.

Henkilöstökokemusta mitataan kuluvana vuonna joka toinen kuukausi ja tulokset käydään jatkossa entistä tarkemmin läpi ja toteutetaan tarvittavat toimet tilanteen parantamiseksi. Tulosten analysointi on tällä hetkellä erityisen tärkeää tavoitteisiin pääsemiseksi. Tavoitteena on edelleen suositteluindeksin reilu parantaminen.

2.3 Työhyvinvointi

Toisen kvartaalin aikana vuonna 2024 sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä on keskimääräisesti 4,0 kalenteripäivää. Terveysperusteisia poissaoloja on ollut toisella kvartaalilla 32 019 kalenteripäivää. Vuonna 2023 vastaavalla ajanjaksolla sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä oli 3,9 kalenteripäivää. Terveysperusteisia poissaoloja oli toisella kvartaalilla (vuonna 2023) 30 976 kalenteripäivää.

Toisella kvartaalilla eniten poissaoloja on aiheuttanut tuki- ja liikuntaelinoireet, joihin liittyviä poissaoloja on ollut 6 713 päivää. Mielen terveyden ja käyttäytymisen häiriöihin liittyviä poissaoloja on ollut 6 300 päivää. Molemmissa diagnoosiryhmissä poissaolot ovat lisääntyneet edellisen vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna.

64 % henkilöstöstä ei ole ollut yhtään päivää poissa työstä sairauden vuoksi toisen kvartaalin aikana. Vastaavana ajanjaksona vuonna 2023 luku oli 61%. Kuluvana vuonna kahden ensimmäisen kvartaalin kumulatiivinen terveysprosentti on 46%, kun edellisvuonna vastaavalla ajanjaksolla se on ollut 45%.

Työterveysyhteistyö jatkuu edelleen säännöllisesti ja sopimuksen sisältöä on tarkennettu hyvässä yhteishengessä Pihlajalinnan kanssa. Työhyvinvoinnin asiantuntijat toimivat aktiivisesti yhteistyössä toimialojen ja työterveyshuollon kanssa. Työterveyshuollon toiminnasta on toisen kvartaalin aikana ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus ollut 52,5% (Kelan korvausluokan I ja II yhteenlasketuista kustannuksista). Vastaavalla ajanjaksolla edellisvuonna ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus on ollut 44%. Työpaikkaselvityksiä on tehty aktiivisemmin kuin edellisvuonna vastaavana ajanjaksona, lisäksi terveystarkastuskäytäntöjä on tarkennettu työterveysyhteistyössä, jonka johdosta yhteistyö on vakiintuneempaa.

Varhaisen välittämisen tapauksia on toisen kvartaalin aikana ollut koko Eloisassa yhteensä 1 970 kappaletta, joista esihenkilöt ovat käsitelleet 1 501 kappaletta ja 469 kappaletta on avoinna. Keskustelulomakkeita on täytetty AinoHealthManager -järjestelmässä 619. Työntekijöille suositellaan täytettäväksi esitietokysely ennen varhaisen välittämisen keskustelua esihenkilön kanssa. Suurimmaksi haasteeksi työntekijät ovat kokeneet terveyden ja toimintakyvyn haasteet (53%). Työn ja vapaa-ajan tasapainon haasteita on kokenut 13% vastaajista, työn sujuvuuden haasteita 9%, työyhteisön sekä työympäristön haasteita 8,8% ja osaamiseen liittyviä haasteita 4%.

Työterveyshuolto on suositellut korvaavan työn käyttöä toisen kvartaalin aikana 3 214 kalenteripäivää, 128 työntekijälle. Näistä Eloisassa on voitu toteuttaa 760 kalenteripäivää. Korvaavana työnä on toteutunut 2,4% sairauspoissaolopäivien määrästä, kun Eloisan johtoryhmän asettama tavoite vuodelle on, että 5% sairauspoissaolopäivien määrästä toteutuu korvaavana työnä. Kahden ensimmäisen kvartaalin aikana korvaavana työnä on toteutunut 1,9% sairauspoissaolopäivien määrästä.

Potentiaalinen säästö, mikäli työterveyshuollon suosittelemat korvaavan työn päivät olisivat onnistuneet Eloisassa suositusten mukaisesti, olisi toisella kvartaalilla ollut 1 199 540 euroa. Yhden sairauspoissaolopäivän hinnaksi on laskettu 370 euroa, joka on Elinkeinoelämän keskusliiton arvioima keskimääräinen kustannus työnantajalle.

Työhyvinvointipalveluiden asiantuntijat ovat laatineet materiaalia esihenkilötyön tueksi ja kontaktoineet keskihoitoa, jotta korvaavan työn käyttöä voidaan edelleen Eloisassa lisätä.

2.4 Henkilöstön saatavuus

Avoinna olleet tehtävät Q2/2024 ja (Q2/2023)

Aikaväli	Työpaikat	Hakemuksia	Palkattu
4/2024, (4/2023)	232 (541)	1179 (823)	213 (172)
5/2024, (5/2023)	222 (181)	599 (579)	110 (107)
6/2024, (6/2023)	60 (121)	302 (361)	39 (72)
Yhteensä	514 (843)	2080 (1763)	362 (351)

Lääkärirekrytointiin on lisätty resurssia ja lääkäreiden rekrytointi on onnistunut aiempaa paremmin. Eloisassa on onnistuttu hyvässä työnantajan mielikuvassa ja lääkäreiden saatavuuden myötä on voitu vähentää ostopalveluiden määrää.

Kesätyöpaikkoja saatiin täytettyä paremmin kesälle 2024, joten hakujen määrä oli kesän aikana vähäisempi. Myös aiemmin lisätyn vakituisen varahenkilöstön määrä vaikutti kesän rekrytointitarpeeseen. Hakijamäärät olleet pienessä kasvussa koko ajan ja vaikka avoimia paikkoja on ollut kesäkuulla vähemmän, on hakijoiden määrä pysynyt lähes samana. Eloisa on ollut hyvin näkyvillä ja ylläpitänyt kiinnostavaa ja positiivista työnantajainnetta.

Erityisasiantuntijoiden kuten puheterapeuttien ja psykologien rekrytoinnissa on edelleen haasteita. Tilanteeseen on haettu uusia ratkaisuja, kuten laajemmat etätyön mahdollisuudet.

Ostopalvelulääkärit ja -hoitohenkilöstö

Ostopalveluina ostetaan pääsääntöisesti lääkäreiden ja hoitajien työpanosta. Lääkärityötä on ostettu useilta toimijoilta, hoitajatyön osalta toimitaan pääasiassa Temporen kanssa. Huhti-kesäkuussa lääkäri- ja hoitajaostopalveluihin on käytetty 9,85 miljoonaa euroa (huhti-kesäkuu/2023 9,46 miljoonaa euroa). Ostolaskujen käsittelyssä vuonna 2023 laskujen kierto oli uudistuksesta johtuen myöhässä, eivätkä luvut siksi ole täysin vertailukelpoisia. Ostolääkäreiden kustannukset ovat selkeästi suuremmat kuin hoitajatyöpanoksen ostokulut. Huhti-kesäkuussa lääkäreiden työpanosta on ostettu 7,56 miljoonalla eurolla, hoitajien työpanosta 2,3 miljoonalla eurolla.

Vuoden alusta kesäkuun loppuun mennessä ostoihin on kokonaisuudessaan mennyt 15,9 miljoonaa euroa (2023 14,2 miljoonaa euroa).

Kustannuskehitystä kummankin ammattiryhmän osalta seurataan tarkasti. Eloisan tavoitteena on vähentää merkittävästi ostopalveluiden käyttöä.

Kutsurahat ja ylityökustannukset

Terveyspalvelut	Q2/2023	Q2/2024
Kutsuraha	305 670,00	170 995,00
Ylityöt	667 023,10	547 666,09
Kaikki yhteensä	972 693,10	718 661,09

Sosiaalipalvelut	Q2/2023	Q2/2024
Kutsuraha	162 430,00	71 200,00
Ylityöt	254 798,20	140 852,14
Kaikki yhteensä	417 228,20	212 052,14

Ikääntyneiden palvelut	Q2/2023	Q2/2024
Kutsuraha	431 200,00	179 780,00
Ylityöt	474 512,95	264 722,69
Kaikki yhteensä	905 712,95	444 502,69

Konsernipalvelut	Q2/2023	Q2/2024
Kutsuraha	71 780,00	29 240,00
Ylityöt	116 862,93	63 012,90
Kaikki yhteensä	188 642,93	92 252,90

Pelastus- ja turvallisuus	Q2/2023	Q2/2024
Hälytysraha	45 142,52	45 599,12
Kutsuraha	7 230,00	13 460,00
Varallaolo	112 236,98	99 354,31
Ylityöt	26 263,80	53 490,20
Kaikki yhteensä	190 873,30	211 903,63

Tavoitteena on ollut vähentää kutsurahoista ja ylitöistä johtuvia kustannuksia. Kuluvan vuoden osalta ollaan tavoitteen mukaisessa suunnassa, edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna em. kustannukset ovat lähes miljoona euroa pienemmät.

3 Talousarvion toteutumisenennuste

3.1 Tuloslaskelman ennuste ja toteuma 1–6/2024

Hyvinvointialueen tuloslaskelmamuotoinen ennuste on muodostettu kokoamalla palvelualue- ja toimialakohtaiset talousarvion toteutumisenennusteet koko organisaation tasoiseksi ennusteeksi. Ennuste on laadittu ennen kaikkea vuoden 2023 tilinpäätösarvoihin, tammi-kesäkuun ja raportin valmisteluajakautujen mahdollistaessa myös heinäkuun kirjanpidon toteumaan sekä toimialoilla tiedossa oleviin taloudellisiin ja toiminnallisiin poikkeamiin perustuen.

Myyntituottojen ennuste 67,7 miljoonaa euroa on lähes muutetun talousarvion (aluevaltuusto 17.6.2024 § 28) mukainen, poikkeamaa ennusteessa on noin 55 tuhatta euroa. Maksutuottojen 54,9 miljoonan euron ennuste ylittää muutetun talousarvion noin 0,8 miljoonalla eurolla, toisaalta tukien ja avustusten arvioidaan toteutuvan noin 22,9 miljoonan euron suuruisina eli noin 2,1 miljoonaa muutettua talousarviota heikompina. Toimintatulojen kokonaismääräksi ennustetaan noin 154,5 miljoonaa euroa, joka on noin 1,5 miljoonaa muutetussa talousarviossa asetettua tulotavoitetta vähemmän. Sosiaalipalveluiden ja ikääntyneiden palveluiden toimialat arvioivat molemmat alittavansa tulotavoitteensa noin miljoonalla, toisaalta terveystalouksista ennustetaan lähes puoli miljoonaa muutettua talousarviota suurempaa tulokertymää.

Talousarviopoikkeamia ennustetaan myös toimintakuluihin. Kokonaisuudessaan toimintamenojen ennustetaan ylittävän muutetun talousarvion noin 2,3 miljoonalla eurolla, joka tarkoittaa yhteensä 886,9 miljoonan euron toimintakuluennustetta. Henkilöstömenojen arvioitu yhteissumma 436,1 miljoonaa euroa ylittää muutetun talousarvion noin 2,4 miljoonalla, toisaalta avustusmenojen arvioidaan alittuvan reilulla miljoonalla eurolla. Myös aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannusten arvioidaan jäävän noin 0,7 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienemmiksi. Muiden toimintakulujen ennustetaan toteutuvan noin 0,6 miljoonaa muutettua talousarviota suurempina. Toimintamenojen ylitysenennusteesta 2,4 miljoonaa muodostuu terveystalouksista ja 0,8 miljoonaa konsernipalveluista. Sosiaalipalvelut puolestaan ennustaa toimintamenoihinsa noin miljoonan euron alitusta suhteessa muutettuun talousarvioon.

Toimintatuottojen 1,5 miljoonan euron alitusennuste ja toimintakulujen 2,3 miljoonan euron ylitysenennuste tarkoittavat yhteenlaskettuna noin 3,8 miljoonaa euroa heikompaa toimintakatetta kuin muutetussa talousarviossa.

Rahoitustulojen ja -menojen sekä poistojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Näin ollen osavuosituloksen tulosennuste osoittaa noin 44,2 miljoonan euron alijäämää, joka on noin 3,8 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi. Vuoden 2024 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna tulos on kuitenkin edelleen parempi; alkuperäinen talousarvio osoitti noin 49,2 miljoonan euron alijäämää.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kumulatiivista alijäämää on yhteensä 34,4 miljoonaa euroa. Mikäli talousarviovuosi 2024 toteutuisi ennusteen mukaisesti, olisi kumulatiivisen alijäämän määrä vuoden 2024 tilinpäätöksessä yhteensä 78,6 miljoonaa euroa. Hyvinvointialuelain 115.2 §:n mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Näin ollen alijäämät tulisi arviointimenettelyn välttämiseksi saada katettua viimeistään vuoden 2026 tilinpäätöksessä.

Vuoden 2024 talousarviokirjassa linjatun mukaisesti hyvinvointialueelle valmistellaan uutta talouden tasapainotusohjelmaa. Aluevaltuusto hyväksyi kesäkuussa yhteensä 39 miljoonan euron uuden sopeutustavoitteen vuosille 2025–2026. Vuodelle 2025 tavoitellaan 20,8 miljoonan euron uusia säästötoimia ja vuodelle 2026 yhteensä 18,2 miljoonan euron lisäsäästöjä. Sopeutusohjelman valmisteluun liittyvät yhteistoimintaneuvottelut ovat osavuosisikatsausraportin laatimishetkellä meneillään ja päättyvät 20.9.2024. Aluevaltuuston on määrä käsitellä uutta sopeutusohjelmaa 7.10.2024 kokouksessaan.

Jo hyväksytyjen, vuoteen 2024 kohdistuvien ja siten 2024 talousarvioon sisällytettyjen tasapainotustoimenpiteiden seurantaraportointi ja toteutumisenusteet on esitetty tämän raportin kappaleessa 5. Vuoden 2024 yhteensä 31,4 miljoonan euron säästötavoitteesta arvioidaan toteutuvan 26,1 miljoonaa euroa. Siltä osin, kun säästötavoitteiden toteutumiseen arvioidaan liittyvän epätodennäköisyyttä, on riski huomioitu vastaavasti myös toimialojen talousennusteissa.

Tarkemmat toimialakohtaiset talousennusteet on esitetty raportin kappaleessa 4.

Etelä-Savon hyvinvointialue (1 000 €)	TP 2023	Alkup. TA2024	Muutettu TA2024	Toteuma 1-6/2024	Ennuste 2024	Ennuste vs muutettu TA	Ennuste vs TP2023, %
Myyntituotot	67 461	61 558	67 707	31 646	67 652	-55	0,28 %
Maksutuotot	52 941	45 978	54 070	26 016	54 862	793	3,63 %
Tuet ja avustukset	21 951	18 198	24 354	4 525	22 298	-2 056	1,58 %
Muut toimintatulot	10 127	8 367	9 833	4 403	9 693	-140	-4,28 %
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	152 480	134 101	155 964	66 589	154 505	-1 459	1,33 %
Palkat ja palkkiot	-345 467	-355 086	-351 426	-179 410	-351 975	-548	1,88 %
Eläkekulut	-69 540	-59 775	-72 366	-37 155	-74 096	-1 730	6,55 %
Muut henkilösivukulut	-12 920	-13 282	-9 896	-4 327	-9 991	-94	-22,67 %
Henkilösivukulut yhteensä	-82 460	-73 057	-82 263	-41 482	-84 087	-1 824	1,97 %
Henkilöstömenot yhteensä	-427 927	-428 144	-433 689	-220 892	-436 061	-2 372	1,90 %
Palvelujen ostot yhteensä	-328 676	-320 867	-329 604	-162 877	-330 723	-1 120	0,62 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-62 455	-66 218	-62 765	-30 182	-62 079	686	-0,60 %
Avustukset	-19 610	-19 354	-20 556	-10 430	-19 498	1 058	-0,57 %
Muut toimintakulut	-34 399	-37 001	-37 979	-18 120	-38 559	-580	12,09 %
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-873 067	-871 584	-884 593	-442 501	-886 921	-2 328	1,59 %
TOIMINTAKATE	-720 587	-737 483	-728 628	-375 911	-732 415	-3 787	1,64 %
Valtion rahoitus	694 504	709 663	709 585	354 793	709 585	0	2,17 %
Rahoitustulot- ja menot yhteensä	-1 143	-3 000	-3 000	-1 448	-3 000	0	162,36 %
VUOSIKATE	-27 227	-30 820	-22 043	-22 566	-25 830	-3 787	-5,13 %
Poistot ja arvonalentumiset	-15 720	-18 403	-18 403	-7 439	-18 403	0	17,06 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	-42 947	-49 223	-40 446	-30 006	-44 233	-3 787	2,99 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-42 947	-49 223	-40 446	-30 006	-44 233	-3 787	2,99 %

3.2 Investoinnit ja rahoitus

Aluevaltuusto päätti investointisuunnitelman ja rahoituslaskelman päivittämisestä 21.2.2024 § 8. Päivityksen pääasiallinen sisältö oli vuoden 2023 aikana käyttämättä jääneiden investointimäärärahojen siirtäminen vuodelle 2024 tai sitä seuraaville vuosille.

Vuoden 2024 aikana toteutuvien rakennushankkeiden kokonaissumman arvioidaan alittavan investointisuunnitelman varauksen noin 4,7 miljoonalla eurolla. Syynä on uudesta tasapainotusohjelmasta odotettavat linjaukset, jotka voivat vaikuttaa myös rakennusinvestointeihin. Mikkelin keskussairaalan D- ja E-osien peruskorjaukset eivät toteudu vuonna 2024 ja Savonlinnan keskussairaalan leikkaussalien muutokset sisältyvät jatkossa Savonlinnan keskussairaalan kokonaisuuden korjauksiin. Tiettyjä investointisuunnitelman mukaisia rakennushankkeita voidaan ryhtyä käynnistämään vasta tasapainotusohjelman valmistuttua, kun sen vaikutukset esimerkiksi palveluverkkoon ja siten myös palvelutuotannon käytössä oleviin rakennuksiin ovat tiedossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon laite- ja kalustohankintojen arvioidaan kuluvana vuonna toteutuvan noin 1,3 miljoonaa euroa suunniteltua pienempinä, samoin ICT:n ja muiden aineettomien hyödykkeiden hankintojen toteuman arvioidaan jäävän noin 0,6 miljoonaa euroa ja pelastustoimen investointien noin 1,1 miljoonaa budjetoidusta. Nämä pääasiassa aikataulusyistä kuluvana vuonna toteutumatta jäävät hankinnat ja hankkeet siirtyvät seuraavan talousarviovuoden aikana toteutettavaksi.

Kokonaisuutena investointimenojen arvioidaan toteutuvan noin 7,9 miljoonaa euroa suunniteltua pienempinä. Investointeja vastaavien sopimusten osalta ICT-leasingsopimuksissa on ylityspainetta.

Investointisuunnitelman toteutumisennuste	Inv.suunnitelma 2024	Toteutumisennuste
Pysyvät vastaavat		
Sote laite- ja kalustohankinnat	4 495 500	3 158 953
Rakennukset	11 761 500	7 016 700
Muut laite- ja kalustohankinnat	856 500	706 900
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	3 310 551	2 720 379
-sis. laajakantoiset investoinnit (APTJ)		
Pelastustoimi	1 735 167	669 125
Investoinnit yhteensä	22 159 218	14 272 058
HVA yhteensä	22 159 218	14 272 058

Investointeja vastaavat sopimukset (vuokra/leasing)		
Rakennukset	2 790 000	2 790 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 467 426	2 000 000
Muut (leasingautot ja pelastustoimen veneet)	1 400 000	1 400 000

Omaisuuksien luovutukset	0	
Investointituet	0	
Yhteensä	27 816 644	20 462 058

Investointisuunnitelman alitusennusteen johdosta myös talousarviovuoden aikana nostettavan pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä tulee olemaan alkuperäisessä talousarviossa ja helmikuussa päivitetystä rahoituslaskelmassa suunniteltua pienempi, sillä pitkäaikaisella lainalla on sallittua rahoittaa ainoastaan investointeja. Investointisuunnitelman investointimenojen perusteella pitkäaikaista rahoitusta olisi ollut mahdollista nostaa noin 22,16 miljoonaa euroa. Investointien toteutumaennusteen perusteella nostettavissa olevan pitkäaikaisen lainan määrää on laskettava noin 14,3 miljoonaan euroon. Pitkäaikaista lainaa kilpailuttaessa ja nostettaessa syksyn 2024 aikana on syytä arvioida tarkasti toteutuvien investointien määrää ja varmistuttava siitä, ettei nostettava lainamäärä ylitä investointimenojen määrää. Hyvinvointialuelaki sallii pitkäaikaisen vieraan pääoman käyttämisen ainoastaan investointien rahoittamiseen.

Rahoituslaskelma, ennuste

<i>Tuhansina euroina</i>	Alkup. TA2024	Päivitetty rah.laskelma 2/2024	Ennuste
<i>TALOUSARVION RAHOITUSOSA</i>			
Toiminnan rahavirta	-30 820	-30 820	-25 830
Vuosikate	-30 820	-30 820	-25 830
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0
Investointien rahavirta	-19 120	-22 159	-14 272
Investointimenot	-19 120	-22 159	-14 272
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-49 940	-52 979	-40 102
Rahoituksen rahavirta	33 348	36 387	28 500
Antolainauksen muutokset	0	0	0
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0
Lainakannan muutokset	33 348	36 387	28 500
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 120	22 159	14 272
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 772	-10 772	-10 772
Lyhytaikaisten lainojen muutos	25 000	25 000	25 000
Oman pääoman muutokset			
Vaikutus maksuvalmiuteen	-16 592	-16 592	-11 602
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot			
Investointien tulorahoitus, %	-161,2 %	-139,1 %	-181,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	-1,7	-1,7	-1,2

4 Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet

4.1 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Myyntitulot	46 998	44 476	46 870	20 871	46 280
Maksutulot	2 804	2 995	3 165	1 233	3 384
Tuet ja avustukset	1 450	1 340	3 304	671	2 675
Muut toimintatulot	1 996	1 325	1 345	617	1 305
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	53 248	50 136	54 685	23 392	53 644
Palkat ja palkkiot	-61 770	-65 848	-64 846	-32 237	-62 966
Eläkekulut	-13 467	-12 163	-14 035	-7 517	-15 078
Muut henkilösivukulut	-2 441	-2 569	-1 713	-833	-1 672
Henkilöstömenot yhteensä	-77 678	-80 580	-80 594	-40 587	-79 716
Palvelujen ostot yhteensä	-70 253	-68 695	-72 536	-35 921	-72 503
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 460	-2 693	-2 274	-1 120	-2 217
Avustukset	-8 200	-9 823	-11 077	-6 554	-11 077
Muut toimintamenot	-1 397	-616	-475	-235	-458
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-159 988	-162 407	-166 956	-84 417	-165 971
TOIMINTAKATE	-106 740	-112 271	-112 271	-61 024	-112 327

Sosiaalipalvelujen toimintatulojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti lukuun ottamatta perheryhmäkodin tuotot, jonka tuloennustetta on muutettu arvioitua vähäisemmän asiakasmäärän vuoksi. Myös toimintamenot on huomioitu vastaavasti. Sosiaalipalvelujen henkilöstömenot kokonaisuudessaan noudattavat talousarviota, palvelujen ostot toteutunevat lähes talousarvion mukaisesti. Avustusten toteuma näyttäisi kokonaisuutena olevan talousarvion raamissa.

Lapsiperhepalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	10	2	0	0	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 768	-10 184	-9 836	-4 643	-9 136
Toimintakate	-7 758	-10 182	-9 836	-4 643	-9 136

Palvelualue pysyy toteuman perusteella annetussa raamissa. Lasten omaishoidon tuen kokonaisuus siirtyi 1.1.2024 lapsiperhepalveluihin. Toiminnan muutoksessa lapsiperheiden omaishoidontuen kriteerit tarkennettiin. Palkkiot hyväksyttiin aluehallituksessa joulukuussa 2023 ja myöntämisohteet on kuvattu soveltamisohjeessa. Tällä hetkellä omaishoidontukea saa 88 lasta, määrä on laskenut vuodesta 2023. Omaishoidontukeen varattu määräraha riittää tämän hetken ennusteen mukaan.

Lapsiperheen kotipalvelun ja perhetyön ostopalvelujen kilpailutus toteutetaan vuoden 2024 loppuun mennessä. Valmistelua jatketaan kesän ja syksyn aikana.

Lastensuojelu

ULKOISET ERÄT	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 899	1 161	2 755	530	2 032
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-37 656	-39 442	-39 956	-19 381	-37 944
Toimintakate	-35 757	-38 281	-37 201	-18 851	-35 912

Avustuksiin alkuvuoden osalta lisättiin talousarviomuutoksessa 1,5 miljoonaa euroa uuden perheryhmäkodin toimintaan Savonlinnaan, kustannukset korvaa Ely-keskus. Perheryhmäkodin toiminta käynnistyi 15.3. ja kesäkuun loppuun mennessä enintään kuusi paikkaa oli käytössä ja toisen seitsemänpaikkaisen osaston aukeaminen on epätodennäköistä tänä vuonna. Avustuksia arvioidaan kertyvän noin 515 000 euroa, jolla katetaan vastaavat kulut perheryhmäkodin ostopalveluista.

Henkilöstömenojen määrärahan arvioidaan alittuvan, koska kaikkia avoimia paikkoja ei ole saatu täytettyä. Osa ammatillisesta tukihenkilötoiminnasta on otettu omaksi toiminnaksi talousarviotavoitteen ja palvelutuotantosuunnitelman mukaisesti vähentämällä ostopalveluiden käyttöä. Palvelualueen henkilöstömenojen arvioidaan alittuvan.

Työikäisten palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 520	1 098	1 402	428	1 704
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 676	-9 374	-9 012	-4 394	-8 700
Toimintakate	-7 156	-8 276	-7 610	-3 966	-6 996

Toimintatuottojen arviointi on toimintavuoden aikana haasteellista seuraavista syistä. KEHA-keskus korvaa hyvinvointialueelle tulkkauksen- ja käännöskustannuksia, toimeentulotukea ja sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksia. Erityiskustannukset laskutetaan kerran vuodessa, muut kulut neljännesvuosittain. KEHA-maksatuksen ajankohta vaihtelee. Erityiskustannukset tuloutetaan siihen yksikköön, missä kustannus on muodostunut, muut kustannukset kotoutumisen palveluihin. Tulkkikustannusten ja sotemenojen korvauksiin vaikuttaa tilapäisen suojelun statuksella olevien ukrainalaisten

kotikuntaan muuttaneiden määrä, joka on kasvanut. Asiakaskontakteja oli 4 903 ajalla 1-6/2023 ja 5 534 ajalla 1-6/2024. Pakolaisten toimeentulotukikustannukset kasvoivat asiakasmäärän nousun myötä edellisvuoteen verraten.

Kuntouttavan työtoiminnan kilpailutus toteutetaan kesän 2024 aikana. Eloisan tuottaman kuntouttavan työtoiminnan sisältöä ja tiloja arvioidaan ja etsitään uusia työtoimintapaikkoja Eloisan omasta toiminnasta kustannusten alentamiseksi. KEHA- korvaukset haetaan 1-2 kuukauden välein.

Hallituksen toteuttamien leikkausten vuoksi Kelan etuisuuksiin on tullut ja tulee vielä vuoden 2024 aikana supistuksia, jotka voivat aiheuttaa täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen kasvua. Taso on vaikea arvioida, koska leikkaukset toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Vammaispalvelu ja Vaalijalan osaamiskeskus

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	49 077	47 089	49 797	21 996	49 081
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-101 497	-99 090	-104 600	-53 991	-106 354
Toimintakate	-52 420	-52 001	-54 803	-31 994	-57 273

Vammaispalvelujen toimintatuotot näyttäisivät toteutuvan talousarvion mukaisina.

Avopalveluiden toimintamenoissa arvioidaan olevan ylityspainetta henkilökohtaisessa avussa ja edelleen omaishoidon tuessa. Henkilökohtaisen avun oman toiminnan lisääminen on vähentänyt suunnitelman mukaisesti ostopalveluja, mutta avustuksiin sisältyvän työnantajamallin kustannukset ovat nousseet 1.10.2023 tulleen palkkaratkaisun (Heta-liitto) myötä.

Asumispalvelujen kilpailutettujen sopimusten myötä asumisen ostopalvelun hinnat ovat nousseet. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen sopimukset astuivat voimaan 1.2.2024 ja laskutuksia on korjattu vastaamaan sopimuksia kevään ajan ja tästä syystä raportointijärjestelmässä ei ole ollut ajantasaista tietoa. Yhteisöllisen asumisen osalta kilpailutetut sopimukset alkoivat 1.6.2024 ja sopimuksen mukaiset hinnannousut eivät näy vielä tässä toteumassa. Vammaisten asumispalvelujen osalta muutettu talousarvio ylittyy.

Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksessa 12 paikkainen Privaatti-yksikkö on toiminut alkuvuoden 9 paikallisena henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi. Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen talous näyttää toteutuvan talousarvion mukaisena.

Yhteiset sosiaalipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	741	786	730	438	827
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-4 390	-4 317	-3 550	-2 008	-3 837
Toimintakate	-3 649	-3 531	-2 820	-1 570	-3 010

Toimintatuotoista suurin osa on THL:n myöntämää korvausta turvakotipalvelujen tuottamisesta. Vuodelle 2024 korvaus on 730 000 euroa, mikä on 55 000 euroa pienempi kuin haettu ja talousarvioon kirjattu avustus (haettu 785 000 euroa). Tämä on oikaistu talousarviomuutoksen yhteydessä. THL:lta haetaan lisärahoitusta vuodelle 2024.

Toimintamenosta on siirretty kustannuspaikan 2520 (varahenkilöstö) henkilöstömenot vammaispalvelujen palvelualueelle, jossa ne toteutuvat.

Lasten ja nuorten virka-aikainen päivystys siirtyy 1.9.2024 lukien lapsiperhepalveluista sosiaalipäivystykseen. Kustannusten kohdennus selviää valmistelun edetessä eikä muutos lisää sosiaalipalvelujen toimialan kokonaiskustannuksia.

4.2 Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluiden määrärahojen toteutuminen					
(1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Myyntitulot	1 852	1 563	2 076	1 080	2 505
Maksutulot	28 609	22 458	28 992	13 299	29 356
Tuet ja avustukset	2 573	3 917	3 927	1 149	2 441
Muut toimintatulot	3 903	3 530	3 939	1 823	3 651
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	36 937	31 468	38 934	17 351	37 953
Palkat ja palkkiot	-76 498	-75 870	-79 334	-41 400	-79 903
Eläkekulut	-16 113	-13 384	-16 838	-8 608	-17 053
Muut henkilösivukulut	-2 808	-2 830	-2 854	-979	-3 053
Henkilöstömenot yhteensä	-95 419	-92 084	-99 084	-50 988	-100 010
Palvelujen ostot yhteensä	-74 464	-75 517	-76 370	-38 875	-76 813
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 998	-2 061	-2 062	-851	-1 755
Avustukset	-10 147	-8 786	-8 786	-3 546	-7 678
Muut toimintamenot	-1 024	-911	-973	-541	-1 038
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-183 052	-179 359	-187 275	-94 800	-187 293
TOIMINTAKATE	-146 115	-147 891	-148 341	-77 449	-149 341

Toimintatuloissa riskiä n. 1 miljoonaa euroa, laskutus noin kuukauden jäljessä ja tulot arvioitu muutostalousarviossa liian suurena, etenkin valtionkonttorin kautta tulevat avustukset (on kertakorvaus). Ajalla 1-6 kk 2024 maksuhojennusta on myönnetty 149 814,59 euroa, joka on kasvua 35 248,36 euroa vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Henkilöstömenoissa näkyy myös riskiä johtuen asiakasmäärän kasvusta, etenkin asumispalveluissa ja jaksohoidossa asiakasmäärät kasvaneet kevyempiin asumismuotoihin n. 250 asiakkaalla. Palvelu on saatava päätöksestä 3. kuukauden sisällä. Riskiä pienennetään loppuvuoden aikana palvelualueilla ja mahdollisuuksien mukaan tiukennetaan rekrytointia.

Temporen lasku (Temporen sopimus aiheutti lisälaskua ns. tasaaslaskuna) kohdentui vuodelta 2023 tälle vuodelle, yht. 86 744 euroa, mikä ei ollut tiedossa, kohdentui kaikkiin palvelualueisiin. Palvelujen ostossa pientä riskiä ja ostopalveluun tulee kiinnittää mahdollisuuksien mukaan huomio loppuvuoden aikana. Mikäli asiakasmäärät kasvavat odotettua enemmän, riski kasvaa. Talousarviossa on varattu lääkäripalveluihin vuodelle 2024 virkalääkäreiden palkkakustannuksiin 1,1 miljoonaa euroa ja ostopalvelumäärärahaa 2,9 miljoonaa euroa eli yhteensä 4 miljoonaa euroa. Lääkäreiden rekrytoinnissa on onnistuttu. Lääkärit aloittavat työnsä vuoden 2024 aikana erikseen sovittuina aikoina ja ostopalveluja puretaan sopimusten mukaisesti. Kokonaisuutena lääkäripalvelujen tuottamiseen varattujen määrärahojen arvioidaan riittävän.

Arjen tuki- ja etäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 805	6 501	6 501	2 758	5 501
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-28 158	-28 245	-32 413	-16 674	-32 310
Toimintakate	-24 353	-21 744	-25 912	-13 916	-26 809

Arjen tuki- ja etäpalveluiden palvelualueeseen kuuluvat asiakas- ja palveluohjaus, ikäneuvola, kuntouttava päivätoiminta, kotiin vietävät tuki- ja etäpalvelut, mukaan lukien turvapalvelut, gerontologinen sosiaalityö, omais- ja perhehoito sekä varahenkilöstö eli VaRe-yksikkö. Arjen tuki- ja etäpalvelut ovat ensisijaisia palveluja, joiden tavoitteena on tukea ikäihmisten itsenäistä selviytymistä ja kotona asumisen jatkumista mahdollisimman pitkään ja näin ehkäistä raskaampien ja kalliimpien palveluiden tarvetta.

Toimintatuotoissa on riski, että ne jäävät alle arvioidun muutostalousarviosta huolimatta. Valtiokonttori avustaa vuosittain veteraanien ja sotainvalidien palveluiden järjestämisessä. Vuodelle 2024 haettiin avustusta miljoona euroa, minkä Valtiokonttori maksoi tammikuussa. Avustus on kertaluontoinen, mutta tarvittaessa avustusta voi hakea lisää. Käyttämättä jäänyt avustus tulee puolestaan palauttaa. Muutostalousarviossa on Valtiokonttorin avustus arvioitu virheellisesti miljoonan euron verran liian suurena. Maksu- ja myyntituottoja näyttää kuitenkin kertyvän arvioitua enemmän, mikä tasoittaa tilannetta hie-man. Esimerkiksi perhehoidon (kiertävät + perhekodit) toimintatuottoihin kokonaisuutena on talousarviossa budjetoitu n. 660 800 euroa, kesäkuun loppuun toteuma on 506 500 euroa (heinäkuun toteuman mukaan, koska tuotot n. kuukauden jäljessä). Kesäkuun lopussa perhehoidon toimintakate oli 55,8%, mutta todellisia toteutuneita toimintatuottoja ei ole siinä vielä mukana.

Toimintamenoissa lievää ylitysriskiä henkilöstön palkkakulujen ja palveluiden ostojen osalta muutostalousarviosta huolimatta. Henkilöstömenot kuitenkin pienenevät loppuvuodesta arviolta n. 175 000 euroa, mikä vähentää ylitysriskiä. Päivätoiminnasta elokuun lopussa eläköityvän sairaanhoitajan tilalle ei oteta ketään. Asiakas- ja palveluohjauksessa tehtävien uudelleen järjestelyn myötä jätetään täyttämättä kolme palveluohjaajan virkaa ja yksi eläköityvän palvelusihteerin tehtävä. VaRe-yksiköstä irtisanoutuneen esihenkilönä toimineen resurssivastaavan tilalle ei oteta ketään, vaan tehtävät uudelleen järjestellään. Loppuvuoden aikana turvapalveluiden toimintamenojen arvioidaan pienenevän johtuen ulkoistuksesta, minkä myötä henkilöstökulut vähenevät loppuvuodeksi neljä sairaanhoitajan verran. Esihenkilötyötä tiivistetään, niin että kaikilla esihenkilöillä on kaksi vastuualuetta.

Palveluiden ostojen ylitysriskiinkin vaikuttaa kiertävien perhehoitajien ja perhekotien määrän lisääntyminen, minkä johdosta perhehoitajille maksettavat palkkio- ja kulukorvaukset ovat lisääntyneet arvioitua enemmän ja niissä ylitysriski. Myös varahenkilöstön matkakulut ovat arvioitua suuremmat. Lisäksi tämän vuoden toimintamenoja lisää n. 244 000 eurolla tälle vuodelle kirjautuva liikaa maksettu Valtiokonttorin avustus vuonna 2023. Omaishoidon palkkioihin varatun avustusmäärärahan arvioidaan kuitenkin jäävät alle budjetoidun.

Arjen tuki- ja etäpalvelut		
Palvelut	Arvio 2024	Toteuma 1-6 2024
Yhteydenottojen määrä / vuosi		
· Vastatut puhelut enintään	· 18 000	7 932
· Sähköisiä yhteydenottoja vähintään	· 3 600	1 939
	20 % kaikista yhteydenotoista tapahtuu sähköisesti	19,60 %
Etäkäynnit	Etäkäynnit lisääntyvät 10 %:lla	29,35 % (vertailukausi 1-6 2023)
Etäpalvelun asiakasmäärä vähintään	Etäpalvelun asiakasmäärä lisääntyy n. 25 %	23,19 %
Omaishoidettavien lukumäärä enintään	Omaishoidettavien lukumäärä lisääntyy 5 %:iin 75 vuotta täytäneistä	3,50 %
Perhehoito		
· Asiakasmäärä vähintään	Asiakasmäärä lisääntyy 15 %:lla	Ei toteudu
· Käyntimäärä vähintään	Kiertävän perhehoidon käyntimäärät lisääntyvät 10 %:lla	Toteutuu
· Hoitopäivät vähintään	Perhehoidon kuormitus 95-100 %	lyhytaikainen 75 % pitkäaikainen 104 %

Kotiin annettavat palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 890	5 369	9 695	4 079	9 363
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-45 420	-43 313	-45 275	-22 251	-44 954
Toimintakate	-35 530	-37 944	-35 580	-18 172	-35 591

Kotiin annettavat palvelut alue sisältää kotihoidon ja kotisairaanhoidon palveluihin liittyvän oman toiminnan ja siihen liittyvät kustannukset sekä palvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn kotihoidon palvelun.

Toimintatuotoissa pientä riskiä muutostalousarvioon nähden, laskutus on noin kuukauden jäljessä.

Toimintamenot ovat toteutumassa muutostalousarvion mukaisesti. Mikäli asiakasmäärät kasvavat, riskiä on henkilöstömenoissa.

Kotiin annettavat palvelut		
Palvelut	Arvio 2024	Toteuma 1-6 2024
Säännöllinen kotihoito -Palvelutunnit -Asiakasmäärä	Palvelutunnit 35 827 / kk Asiakasmäärä 2 150 / kk	Palvelutunnit 35 489 / kk Asiakasmäärä 2 193 / kk
Tilapäinen kotihoito ja kotisairaanhoido yhteensä -Palvelutunnit -Asiakasmäärä	Palvelutunnit 550 / kk Asiakasmäärä 400 / kk	Palvelutunnit 2 591 / kk Asiakasmäärä 683 / kk
Palveluseteliasiakkaat -Asiakasmäärä	Asiakasmäärä 50 /kk	Asiakasmäärä 34 /kk
Viiden tutuimman hoitajan osuus käynneistä (3 kk) % vähintään	70 %	57 %
Sairaala- ja tk-keskeytykset vrk/asiakas/vuosi korkeintaan	Enintään 10 vrk / asiakas / vuosi	10,5 vrk

Asumispalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	22 069	18 516	21 514	10 021	21 968
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-100 616	-100 006	-101 540	-51 844	-101 944
Toimintakate	-78 547	-81 490	-80 026	-41 823	-79 976

Asumispalvelut alue sisältää asumispalveluihin liittyvän oman toiminnan sekä asumispalvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn asumispalvelun.

Eloisan oman asumispalvelun ennakoidaan II osavuosikatsauksen perusteella pysyvän muutetun talousarvion raamissa. Mahdollinen ylitysuhka on kuitenkin olemassa työntekijöiden palkoissa. Laki edellyttää turvaamaan vähimmäismitoituksen kaikissa vuoroissa ja poissaolotilanteissa, joten työntekijöitä joudutaan etsimään useita päivittäin lähes kaikkiin yksiköihin. Yhä useammin vuorot saadaan täytettyä palveluostona Temporen kautta tai oman henkilöstön jostaessa.

Seuraavien 3 vuoden ajalle on tehty hoitajahankintoja kansainvälisen rekrytoinnin kautta, koska eläköityminen on asumispalveluissa nopeaa. Ennusteen mukaan 100-120 hoitajaa eläköityy tämän ja sitä seuraavien 2 vuoden aikana, eikä paikallisella rekrytoinnilla pystytä siihen täysin vastaamaan. Kustannukset näistä rekrytoinneista näkyvät erityisesti II neljänneksellä ja vuoden 2024 toteutumissa. Hoitajamäärän nostattaminen on ollut tarpeen myös asiakasmäärän lisääntymisen vuoksi. Asiakasmäärä on kasvanut erityisesti yhteisöllisessä asumisessa sekä jaksohoidossa.

Asumispalvelujen kokonaisuutta rasittavat myös ennakoimattomat kulut, joista esim. valitukseen liittyvä vahingonkorvaus ja kasvavat luottotappiot. Näiden osuus II neljännekseen mennessä on n. 90 000 euroa. Asumispalveluissa on tehty lisäksi asiakasmaksuhuojennuksia n. 74 000 euron edestä, jotka aiheuttavat hieman riskiä tuloennusteeseen.

Palveluseteleiden osuus on kasvanut johtuen päättyneistä palvelusopimuksista yksityisten palveluntuottajien kanssa. Oman palvelutuotannon paikat ovat tehokkaassa käytössä. Asumispalvelujen ostoissa on loppuvuonna riskiä määrärahojen ylitykseen, mikäli asumispalvelujen jonotilanteesta johtuen ostoja ja palvelusetelipalvelua joudutaan tähänhetkisestä määrästä lisäämään.

Asumispalvelut		
Palvelut	Arvio 2024	Toteuma 1-6 2024
Yhteisöllinen asuminen Asiakaspäämäärä/Oma/osto Asiakasmäärä	377 as.paikkaa (oma 296/ osto 77, p-seteli 4)	oma 344, osto 91, p-seteli 25 599
Ympäri vuorokautinen asuminen Asiakaspäämäärä/Oma/osto Asiakasmäärä	1 485 as.paikkaa (oma 594/osto 790/p-seteli 101)	oma 619, osto 881, p-seteli 153 2 049

Geriatrinen osastopalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 172	1 083	1 224	493	1 121
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 338	-7 236	-7 566	-3 751	-7 566
Toimintakate	-7 166	-6 153	-6 342	-3 258	-6 445

Geriatrinen osastopalvelu alue sisältää kolme terveydenhuollon alaista geriatria arviointiosastoa, yhden sosiaalihuoltolain alaisen lyhytaikaisyksikön sekä kotiutuskoordinaattoritoiminnan, Mikkelissä, Savonlinnan ja Pieksämäellä. Vuoteen 2023 verrattuna palvelualueella muutoksena on Kangasniemen geriatrisen osaston siirtyminen terveystalouksien palveluihin sekä Juvan jaksohoidon siirtyminen geriatrisesta osastopalveluista asumispalveluihin.

Palvelujen ostoihin liittyy epävarmuutta. Lääkäripalvelut toteutetaan toukokuusta alkaen omien virkälääkäreiden työnä, joten ostopalvelulääkäreitä ei loppuvuonna tarvita. Alkuvuonna ostopalvelulääkäreiden kustannukset ovat arvioitua suuremmat.

Toimintamenojen arvioidaan kokonaisuutena pysyvän budjetissa muutostalousarvion jälkeen. Henkilöstökulut arvioidaan ylittyvän noin 275 000 euroa johtuen virkalääkäreiden palkkauksesta ja sijaismäärärahojen ylittymisestä.

Toimintatuotot näyttäisivät toteutuvan arvioitua alhaisimpina, joten kokonaisuudessa geriatrisen osastopalvelun ylitysuhka on muutostalousarvioon nähden ennusteen perusteella noin 100 000 euroa. Osastopaikkojen kesäksi vähentyminen vaikuttaa tuottojen kertymiseen negatiivisesti, paikkamäärät nostetaan, kun virkalääkäreitä saadaan enemmän loppusyksynä.

Geriatrinen osastopalvelut		
Palvelut	Arvio 2024	Toteuma 1-6 2024
Geriatrinen arviointiosastohoito		
Asiakaspaikat	98	95
Kuormitus	96 %	95,5 %
Keskimääräinen hoitoaika	12 hpv	12,12 hpv
Hoitopäivät (netto)	33 869 hpv / vuosi	15 340 hpv

Yhteiset ikäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-519	-560	-479	-280	-519
Toimintakate	-519	-560	-479	-280	-519

Muutostalousarviossa on siirretty palkkavarauksia geriatriseen osastopalveluun liikaa työntekijän siirtyessä toisiin tehtäviin ja kirjaantui tammi- ja helmikuun palkkakulut vielä yhteisiin palveluihin.

4.3 Terveyspalvelut

Terveyspalveluiden määrärahojen toteutuminen					
(1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Myyntitulot	16 452	13 694	16 921	8 822	17 041
Maksutulot	21 528	20 525	21 912	11 483	22 122
Tuet ja avustukset	3 382	2 897	3 382	1 212	3 432
Muut toimintatulot	1 123	291	1 123	280	1 188
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	42 485	37 407	43 339	21 797	43 784
Palkat ja palkkiot	-163 177	-172 497	-167 173	-85 367	-168 121
Eläkekulut	-31 596	-27 653	-33 791	-17 026	-33 980
Muut henkilösivukulut	-6 064	-6 367	-3 999	-2 035	-4 021
Henkilöstömenot yhteensä	-200 837	-206 517	-204 963	-104 429	-206 123
Palvelujen ostot yhteensä	-120 481	-118 036	-121 608	-55 860	-122 783
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 453	-47 427	-44 122	-21 742	-44 282
Avustukset	-102	-163	-111	-93	-161
Muut toimintamenot	-4 012	-3 601	-4 963	-1 939	-4 863
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-369 885	-375 744	-375 767	-184 064	-378 211
TOIMINTAKATE	-327 400	-338 337	-332 428	-162 267	-334 428

Terveyspalvelujen toimialan toimintatulojen ennustetaan toteutuvan hieman muutettua talousarviota paremmin. Diagnostiset ja tukipalvelut palvelualueella on pieni riski tulojen alitukselle johtuen sisäisestä laskutustavan muutoksesta. Ulkohyvinvointialuemyynti on jatkunut viime vuoden toiminnan tasolla.

Toimintamenojen ennustetaan ylittävän hieman muutetun talousarvion. Henkilöstökulut voivat ylittyä loppuvuonna, kun omaa henkilöstöä lisätään ja ostopalvelua vähennetään. Toimintamenojen ennusteeseen sisältyy riski, jos palvelujen ostojen laskutus ei ole lineaarista. Palvelujen tuotantosuunnitelman mukaisia sopeutuksia ei ole päästy täysimääräisesti tekemään päätöksen teon hitaudesta johtuen.

Merkittäviä muutoksia sairaala- ja päivystysverkossa tai sotekeskus-palveluverkossa ei toteudu vuonna 2024.

Sairaalapalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	19 433	16 961	19 478	10 075	19 818
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-169 869	-165 109	-167 649	-81 417	-169 834
Toimintakate	-150 436	-148 148	-148 171	-71 342	-150 016

Sairaalapalveluiden palvelualueella talousarvion arvioidaan ylittävän toimintakatteen osalta. Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan hieman yli talousarvion. Palvelujen ostoja on pystytty vähentämään edellisestä vuodesta tehostamalla omaa toimintaa, mutta näihin liittyy pieni ylitysriski. Investoinnit ovat edenneet investointisuunnitelman mukaisesti.

Sairaalapalveluissa maksetut ylityö- ja kutsurahakustannukset ovat vähentyneet (-9 %) mutta samalla menoja lisää ostopalveluissa näkyvä henkilöstövuokraus. Sairaalapalveluissa sairaspöissaolot ovat hieman vähentyneet.

Tulevaisuuden ennusteisiin vaikuttavat riskit: Hallituksen kehysriihen palveluverkkoon kohdistuvat muutokset kuten erikoissairaanhoidon päivystys ja sen vaikutus sairaalatoimintaan heikentävät ennustettavuutta. Epävarmuus muutoksen etenemisestä ja tulevaisuudesta vaikuttaa henkilöstön pysyvyyteen ja uusien ammattilaisten rekrytointiin.

Sairaalapalvelut		
Tunnusluku/suorite	Arvio 2024	Toteuma 1-6/24
ESH OSASTOT		
- hoitopäivä	67 070	31 722
- asiakas	16 120	7 904
ESH VASTAANOTOT		
- käynti/kontakti	287 300	129 239
- asiakas	54 000	37 445
LEIKKAUKSET		
Mikkelin leikkaukset	5 450	2 845
Mikkelin silmäleikkaukset	1 820	1 051
Savonlinnan leikkaukset	2 700	1 414
Savonlinnan silmäleikkaukset	620	511
PTH OSASTOT		
- hoitopäivä	56 480	22 816
- asiakas	2 300	1 137

Diagnostiset ja tukipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 056	721	1 087	270	1 082
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-29 942	-33 656	-30 967	-15 606	-31 118
Toimintakate	-28 886	-32 935	-29 880	-15 336	-30 035

Diagnostisten ja tukipalvelujen muutostalousarviossa pysymiseen on realistinen mahdollisuus, vaikka alkuvuoden toteuman perusteella laadittu ennuste sisältää epävarmuuksia merkittävien kuluerien ajoituksessa vuoden jälkimmäiselle puolikkaalle.

Myyntituottojen ennustamiseen sisältyy huomattavia epävarmuuksia, koska myyntituotot ovat aikaisempina vuosina jaksottuneet voimakkaasti vuoden viimeisimpien kuukausien ajalle. Myynnin kasvattamisen potentiaali on rajallinen, lainsäädännöllisistä rajoituksista johtuen. Kuvantamisen palveluiden myyminen asiakkaille tai yksityisille lääkärikeskuksille on suurelta osin mahdotonta, koska Mikkelissä ja Savonlinnassa on kilpailtu markkina kyseisissä palveluissa.

Palvelualueen talous sisältää huomattavia riskejä muutostalousarvion jälkeen. Merkittävimmät riskit taloudessa on henkilöstökulujen lisäys ja palveluiden ostojen lisäys vuoden toisen puolikkaan aikana. Apteekki- ja diagnostisissa palveluissa on onnistuttu rekrytoimaan uusia virkalääkäreitä kuvantamisyksikköön, kliinisen fysiologian ja neurofysiologian yksikköön, sekä patologian yksikköön, kaikkiaan. Näissä kaikissa on ollut merkittävässä määrin ostopalveluita, kahdessa viimeisimmässä on toimittu pelkästään ostopalveluiden varassa viimeisen kuuden vuoden ajan. Rekrytointien palkkavaikutus kohdistuu lähes kokonaan vuoden toiselle puolikkaalle, eikä ole mukana ennusteessa.

Palveluiden ostot on ennusteen mukaan ylittymässä. Lääkäripalveluiden ostot ja lisätyöt on merkittävässä osassa palveluiden ostoissa, mihin myös edellä kuvatuilla rekrytoinneilla vaikutetaan.

Diagnostiset ja tukipalvelut		
Tunnusluku/suorite	Arvio 2024	Toteuma 1-6/24
APTEEKKI- JA DIAGNOSTIIKKAPALVELUT		
Radiologiset tutkimukset	92 000	50 036
Patologian tutkimukset	27 500	15 892
Kliinisen fysiologian ja kliinisen neurofysiologian tutkimukset	8 000	3 653
Lääkehoidon turvatarkastukset	1 200	718
Osastofarmasian asiakas/potilastapaukset	2 030	1 150
TILANNEKESKUS JA MUUT TUKIPALVELUT		
Puhelujen tulos: hoidettu kotiin vähintään (%)	67	62
Kiertävän varahenkilöstön varauspäivät	6 400	3 204
Terveysturvallisuusyksikkö		
- käynnit ja puhelut yhteensä	2 600	997
Terveyssozialityö		
- käynti	2 500	3 061

Sotekeskuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 845	9 265	9 421	4 979	9 472
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-87 476	-91 818	-92 500	-45 937	-92 551
Toimintakate	-78 631	-82 553	-83 079	-40 959	-83 079

Kokonaisuutena toimintakulujen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Henkilöstökustannuksissa on ylityspaineita digitaalisten terveystalvelujen, avohoidon ja suun terveydenhuollon palveluissa. Digitaalisissa terveystalveluissa toiminta on laajentunut suunniteltua nopeammin eikä talousarviossa ole huomioitu kaikkia siirtyneitä kuluja. Toimintamallimuutosten ennustetaan vaikuttavan kuitenkin erilliskorvausten määrän laskuun.

Avoterveydenhuollon ja digitaalisten terveystalvelujen lääkäripalkkakustannukset ovat kasvaneet digitaalisen terveydenhuollon volyymlisäyksen ja sieltä tuotetun avoterveydenhuollon lääkäryön tukemisen myötä. Ostopalvelua on siirretty virkatyöksi ja tavoite on pienentää ostopalvelukustannuksia.

Lasten ja nuorten palveluissa palveluostot ovat vähentyneet merkittävästi onnistuneen rekrytoinnin ansiosta. Vuoden loppua kohti henkilöstökustannukset ylittynevät rekrytoinnin suunnitelmallisesti jatkessa.

Suun terveydenhuollossa henkilöstökustannukset ylittyvät. Viikonloppu- ja arkipyhäpäivystys on otettu kokonaan omaksi toiminnaksi. Vuoden alkupuolella on tehty isot jononpurut, jotka kuitenkin lopetettu toukokuussa. Henkilöstökustannusten ylityksiä pyritään edelleen kompensoimaan ostopalveluja vähentämällä.

Kuntoutuspalvelujen toimintamenot ja -tuotot toteutunevat talousarvion mukaisesti.

Sotekeskuspalvelut		
Tunnusluku/suorite	Arvio 2024	Toteuma 1-6/24
SUUN TERVEYDENHUOLTO		
- käynnit	105 700	56 108
- muut suoritteet	44 000	38 731
AVOTERVEYDENHUOLLON PALVELUT		
- käynnit	300 000	121 165
- muut suoritteet	420 000	252 694
LASTEN JA NUORTEN TERVEYSTALVELUT*		
- käynnit	93 600	36 239
- muut suoritteet**	37 400	18 097

KUNTOUTUSPALVELUT		
- käynnit	30 500	22 712
- muut suoritteet	26 400	31 040
DIGITAALINEN SOTE-KESKUS		
tilastoidut chatit	60 000	30 791
kokonaismäärät terveysneuvo + päivystysapu	331 440	126 353

*puuttuu kuraattoreiden suoritteet

** Pieksämäen muut suoritteet kuin käynnit puuttuu

Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	13 152	10 458	13 352	6 473	13 412
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-82 599	-85 161	-84 649	-41 104	-84 709
Toimintakate	-69 447	-74 703	-71 297	-34 630	-71 297

Akuuttipalveluissa päivystysten suoritteiden ennusteet ovat pääsääntöisesti toteutumassa. Ensihoidon suoritteiden toteuma ennustaa noin 10% laskua tehtävämäärään. Muutoksen arvioidaan selittyvän pitkälti kansallisella hätäkeskuksen tehtävänkäsittelyn muutoksella, jossa ambulanssin lähettämisen sijaan on vaihtoehtona puhelinneuvonta. Ilmoittajaa/avuntarvitsijaa ohjataan muihin palveluihin tai ohjataan hakeutumaan palveluihin omatoimisesti. Liikkuvan sairaalaan (kotisairaala) suoritteet ennustavat lähes 25% vähennystä, joka selittyy toiminnan laajentamisen käynnistämisen avulla. Liikkuvan sairaalan resurssilisäyksiä on toimeenpantu vaiheittain kevästä alkaen. Myös kesälomakausi on vaikuttanut yksikön henkilöstöresursseihin.

Akuuttipalvelujen tulojen kasvu toukokuussa johtuu päivystyksen hinnaston korottaminen, toki myös kausiasukkaiden määrän lisääntyminen alueella lisää päivystyspalvelujen käyttöä. Hintojen korottaminen lisäsi tuloja esimerkiksi kesä-heinäkuun aikana 300 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Akuuttipalvelujen taloudellisena riskinä ovat henkilöstökustannukset sekä ostopalvelut. Erityisesti Savonlinnan päivystyksen lääkäriostojen kustannuksissa on ylitystä. Akuuttipalvelujen palvelutuotantosuunnitelman mukaiset säästöt ovat pääosin toteutumassa; osa tavoitteista ylittyy, kun taas osa tavoitteista ei. Kokonaisuudessaan palvelutuotantosuunnitelman osalta päästään lähelle tavoitetta.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa toiminnan suoritteet toteutuvat suunnitelman mukaisesti tai ylittävät; asiakas- ja potilasmäärät lähes kaikissa palveluissa ovat kasvaneet. Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen ulkokuntamyynä on edelliseen vuoteen verrattuna lisääntynyt lähes 600 000 euroa, mutta tämä oli huomioitu jo talousarvion valmistelun yhteydessä.

Kevään aikana (toukokuusta alkaen) mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen asumispalvelujen ostopalvelua on käännetty omaksi toiminnaksi (Vaahteran perustaminen), joka ei vielä näy todellisina kustannuksina menoissa (ostopalvelut vs. henkilöstökulut).

Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen taloudelliset riskit ovat ostopalveluissa; niin asumispalveluissa kuin lääkäripalvelujen ostoissa. Palvelurakenteen keventäminen on alkanut todella hyvin, ja näyttää että asiakkaiden ohjautuminen kevyempiin palveluihin on toteutunut. Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluille asetettu lisäsäästöavoite vuodelle 2024 toteutuu alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

Akuutti, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut		
Tunnusluku/suorite	Arvio 2024	Toteuma 1-6/24
PÄIVYSTYS		
Päivystysmonitori/käynnit		
- Mikkeli	48 000	25 072
- Savonlinna	27 500	13 492
Päivystysosasto Mikkeli		
- hoitajakso	3 800	1 907
- keskimääräinen hoitoaika	1,7	1,6
KOTISAIRAALA		
- käynnit	10 200	4 383
- muut kontaktit	4 200	1 051
ENSIHOITO		
Ensihoidon tehtävämäärät	32 000	14 283
MIERI, AIKUISTEN PALVELUT		
Avohoito		
- käynti/kontakti	120 000	64 821 PTH
- asiakas	9 500	6 759 ESH
Osastohoito		
- hoitopäivä	20 000	10 981 PTH
- asiakas	750	421 ESH
MIERI, LASTEN JA NUORTEN PALVELUT		
Avohoito		
- käynti/kontakti	38 000	23 774 PTH
- asiakas	3 000	2 785 ESH
Osastohoito		
- hoitopäivä	1 600	814
- asiakas	90	44
MIERI, ASUMISPALVELUT		
- hoitopäivä	116 300	56 890
- asiakas	420	337

4.4 Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden määrärahojen toteutuminen					
(1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Myyntitulot	2	0	15	18	18
Maksutulot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	75	0	75
Muut toimintatulot	84	68	58	10	96
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	86	68	148	28	189
Palkat ja palkkiot	-9 004	-8 409	-7 990	-4 426	-8 551
Eläkekulut	-1 714	-1 349	-1 591	-866	-1 732
Muut henkilösivukulut	-332	-311	-190	-104	-209
Henkilöstömenot yhteensä	-11 050	-10 069	-9 771	-5 396	-10 493
Palvelujen ostot yhteensä	-1 831	-1 933	-2 209	-1 002	-1 908
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-942	-1 125	-1 130	-432	-761
Avustukset	-258	-257	-257	-232	-257
Muut toimintamenot	-727	-985	-986	-542	-986
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-14 808	-14 369	-14 354	-7 604	-14 406
TOIMINTAKATE	-14 722	-14 301	-14 206	-7 576	-14 217

Pelastus- ja turvallisuustoimialan talousarvion toteutuminen Q2 osalta näyttää edelleen hyvältä, kun katsotaan toimintamenoja kokonaisuudessaan. Toteuman perusteella henkilöstökuluissa on ylityspainetta muutettuun talousarvioon 2024 verrattuna. Toisaalta palvelujen ostoissa ja aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa toteuman ja muutetun talousarvion perusteella näyttää olevan mahdollisuutta kompensoida henkilöstökulujen ylitystä siten, että talousarvio pysyy tasapainossa.

Pelastustoiminnan palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	56	71	23	74
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 225	-12 714	-12 737	-6 704	-12 643
Toimintakate	-12 182	-12 658	-12 666	-6 681	-12 568

Pelastustoiminnan tehtävämäärä on kasvanut vuoteen 2023 verrattuna. Vuonna 2023 oli 1 260 tehtävää ja vastaavasti vuonna 2024 niitä on ollut tähän mennessä 1 327 tehtävää. Tehtävämäärän kasvu näkyy kustannuksissa. Muiden hyvinvointialueiden alueelle annettu virka-apu laskutetaan toteuman mukaisesti. Toimintamenot ovat kuitenkin jäämässä noin 100 000 euroa pienemmiksi talousarvioon verrattuna.

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	0	2	5	40
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-619	-502	-459	-295	-570
Toimintakate	-576	-502	-457	-290	-530

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut ovat toteutumassa valvontasuunnitelman, turvallisuusviestintäsuunnitelman, varautumistoiminnolle sovittujen vuoden 2024 tavoitteiden ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Toimintamenoissa on pieni ylitys, mutta se tasataan toimialan sisällä.

Turvallisuuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	12	75	0	75
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 964	-1 153	-1 157	-605	-1 193
Toimintakate	-1 964	-1 141	-1 082	-605	-1 118

Turvallisuuspalveluissa ei ole tällä hetkellä tiedossa olevia olennaisia talousarvio 2024 poikkeamia. Tuloista puuttuu huoltovarmuuskeskuksen rahoitusosuus huoltovarmuuden toimintamalli hankkeesta noin 75 000 euroa vuodelle 2024. Vartiointipalvelut on kilpailutettu loppuvuodesta 2023 ja uudet sopimukset ovat tulleet vaiheittain voimaan kevään 2024 aikana.

4.5 Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden määrärahojen toteutuminen					
(1000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Myyntitulot	2 157	1 825	1 825	855	1 808
Maksutulot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	14 546	10 043	13 665	1 493	13 675
Muut toimintatulot	3 020	3 152	3 368	1 672	3 452
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	19 723	15 020	18 858	4 020	18 935
Palkat ja palkkiot	-34 978	-32 462	-32 083	-15 980	-32 432
Eläkekulut	-6 637	-5 226	-6 111	-3 137	-6 253
Muut henkilösivukulut	-1 273	-1 204	-1 082	-375	-1 035
Henkilöstömenot yhteensä	-42 888	-38 892	-39 276	-19 492	-39 720
Palvelujen ostot yhteensä	-61 643	-56 684	-56 881	-31 194	-56 716
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 600	-12 913	-13 178	-6 030	-13 063
Avustukset	-904	-324	-324	-5	-324
Muut toimintamenot	-27 239	-30 889	-30 581	-14 861	-31 215
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-145 274	-139 702	-140 240	-71 582	-141 038
TOIMINTAKATE	-125 551	-124 682	-121 382	-67 562	-122 102

Konsernipalvelujen ensimmäinen vuosipuolisko on sujunut taloudellisesti ja toiminnallisesti pääosin suunnitelmien mukaisesti. Merkittävimmät taloudelliset poikkeamat ovat päätöksenteon tuen palvelualueella sekä henkilöstöpalvelujen palvelualueella.

Päätöksenteon tuen palvelualueen osalta merkittävin poikkeama on STM:n hyvinvointialueiden käynnistämiskustannuksiin myöntämän valtionavun kohdentaminen toteumissa ja tilinpäätöksessä eri logiikalla kuin talousarviossa. Eloisan tasolla muutos on kustannusneutraali, vaikka se näkyy konsernipalveluissa toimintakatteen heikentymisenä.

Henkilöstöpalvelujen osalta poikkeama johtuu toisaalta muutostalousarviossa tapahtuneesta virheestä, joka aiheuttaa 410 000 euron poikkeaman sekä toisaalta henkilöstöpalvelujen budjettiin jääneestä sairausvakuutuskorvausten tulosta; se toteutuu toteutumien mukaisesti kaikille toimintayksiköille ja on Eloisan tasolla kustannusneutraali erä.

Henkilöstöressurin riittävyys on paikoin ollut haastavaa vuonna 2023 päätettyjen henkilöstövähennysten vuoksi, mutta palvelut on pystytty pääosin toteuttamaan ilman kohtuuttomia viiveitä. Palveluorganisaation kehittäminen ja toiminnallinen hienosäätö jatkuvat edelleen.

Päätöksenteon tuen palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 691	8 490	8 127	489	7 750
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-13 768	-9 662	-9 700	-4 200	-9 597
Toimintakate	-4 077	-1 172	-1 573	-3 711	-1 847

Talousarviossa 2024 budjetoitu valtionavustus (proj. 311) koko Eloisan tasolla Päätöksenteon tuen palveluihin. Tuloutukset toteutuvat kuitenkin kustannuspaikkakohtaisesti, joten tuloutukset näkyvät muiden toimialojen/palvelualueiden ennusteissa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan päätöksellä Eloisan yhteisöavustukset on laitettu maksuun heinäkuussa 2024, eivätkä näy Q2 talouden toteumassa. Yhteisöavustukset on laitettu maksuun 7/2024. Hankkeiden maksatusten osalta puuttuvia siirtosaamisia on vielä huomattavasti, koska avi ei ole käsitellyt 7-12/2023 maksatushakemuksia eikä päätöksiä 1-6/24 maksatushakemuksiin ole vielä saatu. Nämä tulevat viiveellä, eivätkä näy vielä Q2 toteumassa tuloina. Muiden toimintakulujen osalta toteuma on hieman ylittynyt tekijänoikeuskorvausten vuoksi, koska niitä ei oltu otettu huomioon talousarviossa. Kokonaisuudessaan palvelualueen toteuma on linjassa talousarvion kanssa, kun huomioidaan hankkeisiin ja avustuksiin liittyvät maksatusviiveet.

Yleishallinnon palvelujen merkittävin kehittämiskohde on ollut päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin malli (EVA), joka hyväksyttiin johtoryhmässä kesäkuussa ja tullaan jalkauttamaan toimintaan syksyn aikana. Assistenttipalveluissa vuosi käynnistyi tehtävien uudelleenjärjestelyillä resurssin pienennyttyä kahdella henkilötyövuodella. Päivittäinen toiminta on saatu sujumaan hyvin toisella vuosineljänneksellä, mutta vähentyneen resurssin vuoksi palvelu on haavoittuvassa asemassa. Riskienhallinnan mallia on kehitetty ja luokiteltu organisaation läpileikkaavat riskit: turvallisuus, talous ja hankinnat, digitaalisuus, hallinto ja henkilöstö. Kehittäminen jatkuu edelleen kokemusten pohjalta tehtävillä muutoksilla. Kirjaa- moista väheni vuoden alussa yksi työntekijä ja kirjaamojen asiointiaikoja supistettiin. Ne myös siirtyivät toimimaan asiakasasioinnin osalta vain ajanvarauksella, lukuun ottamatta Savonlinnan kirjaamo, joka toimii myös RA-pisteenä. Näillä muutoksilla, henkilövähennyksestä huolimatta, kirjaamojen toiminta on saatu pysymään normaalina myös toisella vuosineljänneksellä. Arkistoista väheni vuoden alussa kaksi työntekijää, yksi vakituinen ja yksi määräaikainen. Tämä ja useat poissaolot alkuvuonna, aiheuttivat tietopyyntöjen käsittelyn ruuhkautumista. Arkistojen työpanosta kului merkittävästi myös erilaisiin arkis- tojen siirtoihin Eloisan vähentäessä vuokratilojaan.

Strategiapalveluissa käynnistettiin ja lähdettiin jalkauttamaan strategista kehittämisohjelmaa sekä kehittämisohjelman/strategian toteutumisen arviointia Q2-aikana. Eloisan palvelutuotantosuunnitelmaa ja strategista kehittämisohjelmaa on jalkautettu koko Eloisassa yli 150 kehittämisprojektin kautta, joista ulkoinen hankerahoitus rahoittaa 38 projektia. Hankkeet edelleen tukevat organisaation operatiivisia tavoitteita, suurimpana kokonaisuutena digitaalisten palvelujen kehittäminen ja käyttöönotto sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen digitaalinen palvelutarjotin, joka käyttöönotetaan Q4/24 loppuun mennessä. Eloisan lastensuojelupalveluille on myönnetty ESR+-rahoitus matkalla riittävään

vanhemmuuteen -hankkeelle vuosille 25-27, samoin Eloisa sai TEM:iltä jatkorahoituksen vuodelle 2025 nuorten matalan kynnyksen ohjaamojen yhteistoimintahankkeelle (kannustinmalli). Kehittämistoimet etenevät kunkin toimialan tavoitteiden suuntaisesti. Kumppanuusstrategiaa on valmisteltu yhteistyössä kuntien ja maakuntaliiton kanssa, työ on viimeistelyvaiheessa ja valmistunee lausuntokierrokselle Q3/24 aikana. Työhön on osallistunut Etelä-Savon kaikki kunnat. Kumppanuusstrategia sisältää tavoitteet muun muassa hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen alueelliselle yhteistyölle, turvallisuusyhteistyölle sekä yhteiselle maakunnalliselle edunvalvontayhteistyölle alueen rahoituksen ja elinvoiman turvaamiseksi. TKIO-strategian valmistelu aloitettu kesäkuussa monialaisena yhteistyönä Eloisassa ja pohjautuu valmistuneeseen YTA-alueen strategiaan.

Hankinta- ja talouspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	29	0	1	2	2
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-3 110	-2 775	-2 775	-1 310	-2 776
Toimintakate	-3 081	-2 775	-2 774	-1 308	-2 774

Toisen vuosineljänneksen toteuman perusteella hankinta- ja talouspalvelujen talous tulee toteutumaan muutetun talousarvion mukaisena. Näkyvissä ei ole merkittäviä talousarviopoikkeamia.

Talouden toiminnoissa on toukokuussa 2024 toteutettu sisäinen organisointimuutos toiminnan tehostamiseksi. Talouspalveluiden toiminnot on jaettu neljään itseohjautuvaan asiantuntijatiimiin. Esimerkiksi saapuvien ostolaskujen käsittely on nopeutunut muutosten toimeenpanon jälkeen selvästi, jolloin laskut saadaan aiempaa ripeämmin toimialojen edustajien käsittelyyn ja niiden kierto on aiempaa nopeampaa.

Hankintapalvelut on keskittynyt edelleen kertyneiden työjonojen purkamiseen, ja tilanne on hieman kohentunut ensimmäisen vuosineljänneksen loppuun verrattuna. Resursseihin nähden työmäärät ovat edelleen varsin suuria ja aikataulut yleensä kiireisiä; hankintojen valmistelussa on päästävä jatkossa nykyistä suunnitelmallisempaan toimintamalliin yhteistyössä toimialojen kanssa. Ensimmäisen ja toisen kvartaalin aikana sähköiseen tarjouspalveluun on julkaistu yhteensä 29 kilpailutusta; 17 kansallisen ja 12 EU-kynnysrajan ylittävää. Päätyneitä kansallisia kilpailutuksia oli sähköisessä tarjouspalvelussa ensimmäisen puolen vuoden aikana kahdeksan ja EU-kilpailutuksia kymmenen kappaletta. Lisäksi hankintapalvelut on perustanut hyvinvointialueelle dynaamisia hankintajärjestelmiä (DPS), joista yksi (1) on perustamisvaiheessa ja kolme (3) hankintavaiheessa. EU-jälki-ilmoituksia päätyneiden kilpailutusten tuloksista julkaistiin tammi-kesäkuun aikana kymmenen. Toimialojen lähettämiä kilpailutus-, sopimus- ja hankintapäätöslomakkeita on hankintapalveluissa käsitelty yhteensä 251 kappaletta. Tavara- ja tarvikkehankinnoissa on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan yhteishankintoja, ja tiiviimpi yhteistyö yhteishankintayksikkö Servican kanssa on päässyt käynnistymään uusien YTA-alueen laajuisten yhteishankintojen merkeissä.

Viestintäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-606	-706	-709	-342	-709
Toimintakate	-606	-706	-709	-342	-709

Viestintäpalveluissa talous on toteutunut talousarvion mukaisesti. Puolen vuoden ennusteen perusteella viestintäpalvelut pysyy talousarvioraamissa. Asioita on viety eteenpäin etenkin tekemällä niitä itse. Mediatiedotteita on julkaistu tammi-kesäkuussa yhteensä 83 kappaletta. Näistä läpi meni 78 prosenttia.

Sosiaalisessa mediassa Eloisa on vahva. Esimerkiksi Facebookissa Eloisalla on 3 500 seuraajaa enemmän, kuin mitä YTA-hyvinvointialuekumppaneilla on yhteensä. Instagramissa Eloisalla on yhtä paljon seuraajia, kuin mitä YTA-aluekumppaneilla on yhteenlaskettuna. Eloisa ylittää Facebookissa ja Instagramissa myös Kuopion yliopistollisen sairaalan päätilien seuraajamäärät.

Tammi-kesäkuun aikana Facebookin seuraajamäärät kasvoivat noin 3 600 seuraajalla, ollen kesäkuun lopussa noin 19 200. Vastaavasti Instagramissa kasvua oli noin 1 300 seuraajaa ja seuraajamäärä kesäkuun lopussa 8 000. Kasvuhyppäystä kanavissa selittää osaltaan Vaalijalan somekanavien yhdistäminen Eloisan pääkanaviin.

Eloisan Facebook tavoitti tammi-kesäkuussa yhteensä noin puoli miljoonaa henkilöä, ja Instagram noin 56 000 henkilöä.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla viestintäpalvelut julkaisi myös Eloisan englanninkieliset verkkosivut ja avasi Vaalijalan uudet verkkosivut.

Ostetuista palveluista merkittävimmät olivat Etelä-Savon kotitalouksiin jaetut julkinen tiedote (tammi-kuu) ja Myö Yhessä -lehti (toukokuu). Myö Yhessä -lehti jaettiin myös Etelä-Savon kausiasukkaille. Näihin hankittiin ulkoa painatus- ja Postin jakelupalvelut, jotka olivat yhteensä noin 81 000 euroa. Kaikki sisällöt toimitettiin ja tuotettiin itse.

Viestinnällisesti erityisesti tuettiin digitaalisten palvelujen laajentumista ja kehitystä. Uusi digitaalinen palvelualusta otettiin käyttöön huhtikuussa ja sen jälkeen toukokuussa julkaistiin OmaEloisa-mobiilisovellus. Uudistusta on tuettu henkilöstö- ja mediatiedottamisella sekä tekemällä sekä printti-, verkko- ja somemainontaa. Lisäksi on ostettu mainostilaa. Alkuvuodesta on valmistelu myös Eloisan henkilöstön intranetin uudistusta. Nykyisen julkaisualustan ylläpito päättyy, ja käyttöön otetaan uusi julkaisualusta ja käyttöliittymä syyskuussa.

Tila- ja tukipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 361	4 283	4 287	2 012	4 296
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-75 013	-80 481	-81 329	-37 934	-81 329
Toimintakate	-70 652	-76 198	-77 042	-35 922	-77 033

Tila- ja tukipalvelujen tulojen ja menojen kokonaisuus on toteutumassa suunnitellusti. Joitakin korjauksia sekä tulojen (mm. henkilökuntaruokailu ja asuntojen vuokratulot) että menojen (mm. ateriapalvelujen ostot) osalle on työn alla, jotta kohdennukset menevät oikein.

Henkilöstömenojen ja vuokratustannusten osalta olemme jäämässä alle talousarvion. Toistaiseksi ei ole tiedossa merkittäviä haasteita, jotka uhkaisivat talouden toteumaa tila- ja tukipalvelujen osalta.

Vuokrasopimusten määrä on laskenut nettona joulukuun 2023 lopusta heinäkuun 2024 välillä 31 kpl. Poistuneet kohteet ovat olleet pääosin pieniä yksittäiskohteita. Samalla on Ristiinasta vuokrattu asukkaiden aseman turvaamiseksi kaksi palvelutaloa, yksi ikääntyneiden yksikkö ja yksi vammaisyksikkö. Tilojen neliömäärä on alentunut vain yhden prosentin verran alkuvuoden aikana. Lisäksi kuluvan vuoden aikana on irtisanottu myöhemmin päättyviksi 15 vuokrasopimusta ja näiden lisäksi palvelualueiden kanssa tehdään yhteistyötä tilankäytön tiivistämiseksi edelleen. Euromääräistä säästöä ei vielä ole saatu, koska vuokrien indeksitarkastus syö tilavähennyksistä saavutetut eurohyödyt.

Henkilöstöpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 868	2 155	2 155	701	2 279
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 516	-10 352	-9 942	-5 805	-10 893
Toimintakate	-10 648	-8 197	-7 787	-5 104	-8 614

Henkilöstöpalveluissa toimintamenojen ennusteessa noin 800 000 euron ylitys, joka johtuu talousarvionmuutoksessa tapahtuneesta teknisestä virheestä sekä vuonna 2023 sairausvakuutuskorvauksien kirjautumisesta henkilöstöpalvelujen palkat ja palkkiot tiliryhmään. Tämä aiheuttanut virheellisen palkkakuluja pienentävän arvion henkilöstökuluihin, joka nyt ennusteen luvuissa otettu huomioon. Talousarvion 2024 muutoksessa muiden toimintakulujen kohdalla tapahtunut tekninen virhe, joka ei ole ollut

tarkoituksenmukainen. Muutettuun talousarvioon muista toimintakuluista poistettu virheellisesti 410 000 euroa.

Henkilöstöpalveluissa seurannassa on erityisesti työterveyshuollon kustannukset, jotka on budjetoitu sopimuksen mukaisen kattohinnan alle. Tämä perustuu viime vuoden toteumaan ja myös tavoitteeseen tälle vuodelle. Kuluvan vuoden osalta tavoitteena on sairastavuuden olennainen vähentäminen työhyvinvointia edistämällä ja siten vaikuttaa merkittävästi työterveyshuollon kustannusten alenemiseen.

Alkuvuoden osalta on henkilöstöetujen käyttö lähtenyt vauhdikkaasti käyttöön. Uutena etuna työsuhdepyörä tuli käyttöön maaliskuun alusta lukien ja on välittömästi ollut suosittu, edun käyttäjiä on tällä hetkellä n. 1 500 henkilöä. Lisäksi Smartumin käyttö, kun edun piiriin tuli myös terveystalvot laajemmin, on ollut vilkasta. Henkilöstöetujen osalta arvioidaan määrärahan tällä hetkellä riittävän.

Rekrytointimarkkinointiin panostetaan edelleen voimakkaasti, määrärahoja kohdennetaan digi- ja so- memarkkinointiin ja harkitusti osallistuen erilaisiin tapahtumiin paikan päällä. Rekrytointimarkkinoinnin kustannusten arvioidaan pysyvän kohtuullisina ja talousarvion mukaisina tällä tavalla toimien.

Tulojen kertyminen näyttää tällä hetkellä toteutuvan hieman talousarviota enemmän.

Digitaaliset ja tietopalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MUUTETTU TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 773	93	4 287	817	4 608
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-40 260	-35 726	-35 783	-21 991	-35 731
Toimintakate	-36 487	-35 633	-31 496	-21 174	-31 123

Digitaaliset- ja tietopalvelut yksikössä jatketaan tietojärjestelmien yhtenäistämistä ja prosessien automatisointia. Kesäkuussa toteutettiin merkittävä vuosiversiopäivitys Lifecare-potilastietojärjestelmään, joka toi käyttöön useita kansallisia viranomaisvaatimuksia. Ruokahuollonjärjestelmä Matilda laajennettiin Savonlinnan ja Mikkelin alueille. Lisäksi meneillään on useita projekteja, kuten vanhojen tietojen arkistointi, mikä mahdollistaa kustannussäästöjä. Myös Vaalijalan Lifecare-järjestelmän alasajo on käynnissä, ja potilastietojen kirjaaminen siirretään yhteiseen Lifecareen.

Lifecare-järjestelmää laajennetaan Pieksämäelle, ja osallistutaan kilpailutukseen asiakastietojärjestelmän sekä kotihoidon mobiili- ja toiminnanohjausjärjestelmän hankinnasta yhteistyössä SiunSoten kanssa. Lisäksi tehohoitojärjestelmän kilpailutus on meneillään.

Digitaalisten palveluiden suurin projekti oli digitaalisen asiointialustan käyttöönotto 4.4.2024 sosiaali- ja terveystalvotien asiointikanavaksi. Toukokuussa julkaistiin mobiilisovellukset (iOS/Android), ja toukokuuhun mennessä rekisteröityneitä käyttäjiä oli 16 000 ja OmaEloisa-chat-palveluita 6 094. Integraatioprojektit jatkuvat, ja alustan käyttöönotto laajenee vuoden 2024 loppuun mennessä.

Digitaalisten palveluiden käyttöä pyritään lisäämään voimakkaasti tulevina vuosina. Verkostomaisesti toimivat asiantuntijat työskentelevät yhteistyössä toimialojen kanssa. Digihoiva-palvelut laajenivat kesäkuussa 2024, ja käytössä oli 170 asiakastablettia ja 260 lääkeautomaattia. Etäpalvelukäyntejä oli 5 158 kuukaudessa (+41 %).

Johtamisen tukemiseksi on kehitetty laajaa johdon työpöytäraporttia, ja hakurajapintoja on avattu raportointiin liittyvien tietojen saamiseksi. Kustannuslaskentaprojekti etenee aikataulussa.

Tietojohtaminen on tukenut erityisesti sosiaalihuoltoa erilaisissa kirjaamisessa. Haasteina ovat kuitenkin hajanaiset tietojärjestelmät, resurssipula ja rahoituksen riittämättömyys.

Infratiimi valmistautuu EU kyberturvallisuudsdirektiivin (NIS2) voimaan tuloon lokakuussa 2024. Direktiivin tarkoituksena on parantaa ja yhtenäistää koko EU:n kyberturvallisuuden tasoa. Keväällä 2024 toteutettiin esiselvitys kyberturvallisuuden nykytilasta, ja kehitystoimet jatkuvat syksyllä 2024. Kyberturvallisuuden kehittäminen jatkuu jatkuvana prosessina.

Selvityksiä on tehty tekoälyn ja ohjelmistorobotiikan hyödyntämisestä eri prosesseissa. Siirtymä Windows 11 -käyttöjärjestelmään on alkamassa vaiheittain. ICT-perustietotekniikan käyttötuesta on ollut haasteita, joita selvitetään palvelun toimittajan kanssa, mutta yhteistyö ICT-palveluiden tuottajien kanssa on sujunut pääosin hyvin. Hyvinvointialueen käyttöönottoon liittyvät ICT-infrastruktuuriprojektit saatiin päätökseen kesäkuussa 2024. Talous on toteutunut talousarvion mukaisesti.

5 Talouden tasapainotustoimenpiteet

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Koko organisaatio yhteensä	31 449 855	24 136 559	5 678 296	
Sosiaalipalvelut	7 718 000	5 818 000	1 900 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	3 750 000			
Ulkohyvinvointialuemyynti, lisäys	1 000 000	500 000	500 000	Ei toteudu, Privaatti suunniteltua pienempänä
Painopiste peruspalveluihin, lastensuojelu	500 000	500 000		
Henkilökohtainen apu; oman toiminnan lisääminen	500 000	100 000	400 000	Työnantajamallin kustannukset nousseet
Palveluasumisen kilpailutus, vammaispalvelut	150 000		150 000	Ei toteudu, hinnat nousseet kilpailutuksen seurauksena
Kuljetuspalvelujen kilpailutus, vammaispalvelut	300 000	300 000		
Erityispalvelujen käytön optimointi, vammaispalvelut	500 000	500 000		
Kuntouttava työtoiminta	500 000	500 000		
Toteutumaton 2023:				
Lastensuojelupalvelut, Painopiste peruspalveluihin	300 000	300 000		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	2 568 000	2 568 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	1 400 000			
Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus, edelleen selkeyttäminen	300 000	300 000		Vapautuvien tehtävien ja työnjaon tarkastelu
Kuntouttava työtoiminta, oman toiminnan tiivistäminen	300 000	50 000	250 000	Asiakkaiden määrä ei muutu, tiloja pyritään vähentämään vuoden 2024 aikana
Ostopalvelujen karsinta ja oman työn priorisointi	400 000		400 000	
Vaalijalan erityispalvelut, selvitys tuotantotavasta	200 000		200 000	Selvitys käynnissä, säästö ei toteudu v. 2024
Toiminnalliset ja mahdolliset organisaatiomuutokset	200 000	200 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
<i>Ikääntyneiden palvelut</i>	3 440 000	3 390 000	100 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	2 140 000			
Palvelurakenteen keventäminen	750 000	750 000		
Etäkäynti korvaa kotihoidon fyysisistä käynneistä 10%	1 000 000	1 000 000		
Hyvinvointi-teknologian ratkaisut: sähkölukot	50 000	50 000		
Kotihoidon välittömän työajan lisääminen	100 000	100 000		
Ammattihenkilöstörakenteen monipuolistaminen	100 000	100 000		
Virkalääkäreiden lisäys	140 000	140 000		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	1 200 000	1 100 000	100 000	15 HTV:tä vähentynyt. Temporen sopimus aiheutti n. 87 000 € tasauslaskun vuodelle 2024. Ylitöiden määrä vähentynyt ed. vuoteen verraten, 73600 e (maksetut ylityöt), kutsurahat, 74 000 e vähemmän. Temporen käyttö ei ole vähentynyt. Asiakasmäärän kasvaessa on henkilöstön määrää jouduttu lisäämään ja sopimuksen mukaan kv-rekryläisiä otettu tulevaisuuden tarpeen kasvua ja nopeaa eläköitymistä (30-40 tt/v) varten oppisopimuksella koulutettavaksi.
Lisäsäästötoimenpiteet	100 000			
SHL:n kuljetuspalvelujen kilpailutus	50 000	50 000		
Turvapuhelinkeskuksen kilpailutus	50 000	100 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Terveyspalvelut	10 502 000	9 632 000	870 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	9 602 000			
Palveluverkon muutos. Sotekiinteistöistä säästetään yhteensä 300 000 € tiloja tiivistämällä / vähentämällä / kustannuksia karsimalla. Huom! Ei toteudu vuonna 2024.	150 000		150 000	Kuntien kanssa vuokraneuvottelut eivät ole tuottaneet toivottua tulosta. Vuokrat ovat konsernipalveluiden talousarviossa.
Palveluverkko rakentuu sotekeskuksiin ja -asemiin. Yksiköiden palveluvalikoima rakentuu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Soteasemien aukioloajat ovat sotekeskuksia suppeammat. Ammattilaiset voivat liikkua tarpeen mukaan yksiköiden välillä. Toimintamallien yhdistäminen.	510 000	510 000		
Hoitotarvikejakelun keskittäminen vähentää hävikkiä - Yhtenäiset hoitotarvikkeiden jakelukriteerit - Kilpailutettujen tuotteiden ensisijainen hyödyntäminen - Keskitetyt varastot	50 000	50 000		
Apuvälinekeskuksen toiminnot	150 000	150 000		
Terapiapalveluiden kehittäminen ja ostopalveluiden vähentäminen	60 000	60 000		
Opiskeluhuollon psykologipalvelujen kehittäminen	150 000	150 000		
Sairaalatoiminnan kehittäminen - Yksiköiden työnjaon optimointi - Vuodeosastopaikat tarpeen mukaisesti - Leikkaustoiminnan tehostaminen - Asiakkuuksien kasvu muilta hyvinvointialueilta ja yksityisesti - Sairaalayksiköiden tilojen käytön optimointi - Lähetekriteerit erikoissairaanhoidon ja ohjaus oman alueen sairaalayksikköön	6 300 000	6 300 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteutu (osittain tai kokonaan)
<i>Terveyspalvelut</i>	10 502 000	9 632 000	870 000	
Osastot profiloidaan: erikoissairaanhoidon, yleislääketiede, kuntoutus ja geriatrisen arviointiosasto. Osastojen paikkamäärää on tarve vähentää ja siirtää painopistettä ikääntyneiden palveluihin. Geriatriasia arviointiosastoja on jatkossa Mäntyharjulla ja Kangasniemellä. Osastopaikkojen määrä ja sijainti vastaa alueen tarvetta.	200 000	200 000		
Ulkohyvinvointialuemyynnin kasvu (sairaalapalvelut, sotekeskus ja päivystys)	500 000	500 000		
Ensihoidon palvelurakennemuutostensa tekemään osana ensihoidon palvelutasopäästöistä. Yksi ensihoidon kenttäjohtajajärjestelmä, alueella yksi päivystävä kenttäjohtaja. Arvioidaan yksikköjen rakennetta (esim. yhden henkilön, moniammatillinen, vati ja lääkäriyksiköt). Arvioidaan yksikköjen määrää. Kiireettömien ensihoidotehtävien hoidontarpeen arviointi ja ohjaus muihin palveluihin.	650 000	540 000	110 000	Suunnitelma oli 12 htv vähemmän, toteuma 8 htv.
Poissaoloja ei täydennetä ylityönä, vaan toimitaan yhden henkilön yksikkönä.	250 000	180 000	70 000	1 varahenkilö rekrytoitu, toinen avoin.
Arvioidaan kahden päivystysyksikön resursseja kokonaisuutena perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta	500 000		500 000	Ei toteudu, mikäli ei tehdä vaadittavia päätöksiä, jotta toimenpiteet saadaan käytäntöön.
Apteekkien yhdistäminen yhdeksi sairaala-apteekiksi. Lääkekustannusten pieneminen (mm. lääkehävikki, varastointi, yhteiset kilpailutukset)	50 000	50 000		
Sanelujen purun automatisointi puheen tunnistuksen ja tekoälyn avulla	40 000		40 000	Puheentunnistuksen kilpailutus on kesken vielä ja tulos epävarma.
Toteutumaton 2023:				
Sotekeskuspalvelut: Opiskelu- ja hoidon psykologipalvelujen kehittäminen	42 000	42 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
<i>Terveyspalvelut</i>	10 502 000	9 632 000	870 000	
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	300 000	300 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	600 000			
Mielenterveys- ja päihdepalvelut:				
Terapia- ja kuntoutusjakson yhtenäistäminen	100 000	100 000		
Palvelurakenteen keventäminen	131 000	131 000		
Palvelurakenteen kehittäminen	57 000	57 000		
Lääkäripalvelujen ostot	160 000	160 000		
Sotokeskuspalvelut:				
Hoitotarvikkeet	76 000	76 000		
Diagnostiset tukipalvelut:				
Lääkekustannukset	76 000	76 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	1 083 000	813 000	270 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	783 000			
Pelastustoiminta ja onnettomuuksien ennaltaehkäisy:				
Sopimuspalokuntien varallaolojärjestelmän uudistaminen päätetty palvelutasopäätöksessä.	300 000	300 000		
Itä-Suomen viestintäyhteistyösopimusta ei jatketa.	25 000	25 000		
Selvitetään, onko tarkoituksenmukaista hankkia paloasemat hyvinvointialueen omistukseen.	270 000		270 000	
Huom! Ei toteudu vuonna 2024.				
Turvallisuuspalvelut:				
Vartiointipalvelujen kilpailuttaminen valmistui joulukuussa 2023	188 000	188 000		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	250 000	250 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	50 000			
Kalusto- ja varusteet	50 000	50 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 483 559	2 538 296	
Patu toimenpiteet yhteensä	3 573 900			
Pesulapalvelujen ja –kustannusten alentaminen	400 000		400 000	Säästö siirtyy kilpailutusaikataulun vuoksi. Uuden sopimuskauden alkuaikajako tavoite 6/2025
Kuljetussopimusten kilpailutus/yhtenäistäminen (Kohdistuu yksiköiden hyödyksi)	1 600 000	400 000	1 200 000	Syntyvä pysyvä säästö on 400 000 vuodessa.
Elintarvikekilpailutuksen tekeminen koko aluetta koskevana (menossa)	200 000	30 000	170 000	Uusi sopimus voimaan syksyllä, saavutettava säästö n. 30.000 v. 2024. Loput säästöstä 2025.
Omistettujen tilojen käytön tehostaminen	400 000	400 000		Pääosa (320 000 euroa) säästöistä syntyy vuonna 2023 päätetyistä vuokrasopimuksista ja loput 80 000 euroa kuluvana vuonna päättyivistä vuokrasopimuksista.
Talous- ja palkanlaskentapalvelujen ulkoistuksen purku	20 000	20 000		
Laskutuksen elinkaari palvelu	397 000	397 000		
Henkilöstöpalveluissa henkilöstöhallinnon prosessien automatisointi ja tehostaminen, ml. eläköitymiset	100 000	50 000	50 000	Automaatio palkanlaskennassa meneillään, ei varmuutta vielä ehtiikö tänä vuonna käyttöön.
Leasing-aikojen pidentäminen	150 000		150 000	Kulut kasvaisivat pidemmällä aikavälillä, joten ei toteuteta.
Inhouse osakkuuksista luopuminen	50 000	39 504	10 496	Jatkuvaa kulua säästyy 3 292 e/kk.
Verkkosivusto (jatkuva ylläpito)	4 000	4 000		
Intranet (jatkuva ylläpito)	6 000	6 000		
Dreambroker -video-ohjelmisto	9 000	9 000		
1 htv:n vähentäminen asiakas- ja potilasarkistosta	43 000	35 200	7 800	3 kk:n palkka menee päätöksenteon tuen alta
1 htv:n vähentäminen assistenttipalveluista	56 000	56 000		
Sisäisen tarkastuksen ulkoistaminen	34 000	34 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 483 559	2 538 296	
Toteutumaton 2023:				
Henkilöstöpalvelut: Henkilöstöhallinnon prosessit	50 000	50 000		Ei toteutunut vuonna 2023, vuonna 2024 mahdollista.
Digitaaliset ja tietopalvelut: Lisenssimäärien ja tietojärjestelmien tarkistaminen	20 000	20 000		Ei toteutunut vuonna 2023: Vanhoissa sopimuksissa ollut pitkiä irtisanomisaikoja, osa vaikutuksista näkyy vuoden -24 tai -25 aikana.
Digitaaliset ja tietopalvelut: Leasing-aikojen pidentäminen	30 000	30 000		
Päätöksenteon tuen palvelut: 1 htv: vähentäminen asiakas- ja potilasarkistosta	4 900	4 900		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	2 715 455	2 715 455		
Lisäsäästötoimenpiteet	2 417 500			
Sosterin pankkitilin lopetus	25 000	25 000		
Viivästyskorkoja ei muodostu ensi vuonna -> Laskujen kierto-opeuden on kasvettava	60 000	60 000		Viivästyskorkojen toteuma 7/2024 yht. 11 teur. Koko vuoden -23 toteuma oli n. 102 teur. Tavoiteltu säästösumma toteutuu, mutta viivästyskorkoja on edelleen jouduttu maksamaan.
Viranhaltijoiden ja työsopimussuhteisten sihteerien kokouspalkkioiden poistaminen	7 000	7 000		
Valtuustonryhmärahan vähentäminen	206 500	206 500		
Economy-kuoriin siirtyminen	100 000	100 000		
Käyttäjien pyytämien tilamuutosten karsiminen	200 000	200 000		Toteutuu yksiköissä, ei näy tila- ja tukipalveluissa suoraan.
Yt-alueen yhteishankintojen edistäminen; suojakäsineet (Kirjautuu yksiköiden hyödyksi, noin 600 000 euroa vuodessa)	600 000	600 000		Toteutuu yksiköissä, ei näy tila- ja tukipalveluissa suoraan.

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 483 559	2 538 296	
Irtisanotaan tietojärjestelmiä	85 000	400 000		
Ylimääräisten lisenssien poisto	60 000	60 000		
Tietoturvaohjelmiston vaihto	100 000	100 000		
Työasemamäärän vähentäminen 200 kpl	200 000	50 000	150 000	Toimialat eivät luovu kaikista työasemista. Myös selvitys on hidasta, koska työasemamäärä on suuri.
Logex-järjestelmän alasajo (huom. säästö vuodesta 2025 alkaen)	400 000		400 000	Säästö toteutuu vasta vuonna 2025.
Omaolon käytön lopettaminen	230 000	230 000		
Tila- ja tukipalvelujen varahenkilöstö	100 000	100 000		
1 htv:n vähentäminen kirjaamosta	44 000	44 000		
Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Koko organisaatio yhteensä	31 449 855	26 136 559	5 678 296	